

Razgled po svetu.

Avstro-Ogrska.

Dunaj. — Število samomorov v letu 1912 znaša 1558 proti 1406 v prejšnjem letu; narastek je bil o- sobito pri ženah in dekletih. Tudi se vedno množijo samomori med otroki, kar se pripisuje strogim zahtevam moderne izgoje otrok. Največ samomorov se prigodi v vročih mesecih junij, julij in av- gust. 633 je storilo konec življe- nja z obešanjem, 233 se je ustre- lilo in 100 zastrupilo. Največ vzrokov samomora je bila bole- zen, nesrečna ljubezen in družin- ske razmere, 17 otrok se je umo- rilo, ker so bile preteške šolske naloge.

Nemčija.

Berolin. — Resno pozornost je zbudilo poročilo in predloga, ki jo je predsednik državne banke, tajni svetnik Rudolf Havenstein, predložil v seji proračunske ko- misije državnega zbora. Gosp. Ha- fenstein priporoča pomnoženje bankovcev srednje in manjše vrednosti, da se s tem doseže po- večanje zaloge zlata državne ban- ke na 1200 do 1500 milijonov markov. Da se to doseže, potrebo- no je odstraniti postavno določi- lo, po kateri bankovci v vredno- sti pod 10 mark ne smejo preko- račiti promet 300 milijonov mark.

Francija.

Pariz. — Vojni minister Alex- ander Millerand je odstopil. Nje- ga naslednik bo M. Lebrun, do- sedanji kolonialni minister. Posle tega prevzame M. Bernad, po- datnik v finančnem ministrstvu, kojega prostor bo opuščen.

Kriza, kateri je Millerand žrt- voval svoj urad, bila je direktna posledica reaktiviranja podpol- kovnika Du Paty de Clam v fran- cosko kolonialno armado. Z vo- litvijo predsednika, ki se bo vrši- la v petek (danes) so z nepričako- vano zmešnjavo nastale v politič- nem položaju komplikacije, kate- rim izid danes še nihče ne vidi.

Zopetno imenovanje Du Paty de Clam na njegovo prejšnje do- stojanstvo, je baje povzročilo ce- lo vrsto ministrskih sej, ki so bile dokaj dramatične, pri katerih je Millerand opetovano izjavil, da se gre za neko častno zadevo in izpolnitev neke podpolkovniku od njegovega prednika Messimy dan- ne obljube. Ker pa cela zadeva silne napade na vlado povzročuje, tedaj rajši odstopi.

Anglija.

Grozni sneženi meteži so v ne- deljo obiskali Angleško. Veliko ladij je poškodovanih od obrež- jih in povzročena škoda znaša mnogo tisočev. Osebito v severni Angliji je nevihta silno divjala, ter je trajala 33 ur z vednim me- težem. Vsi transatlantični parniki poročajo, da so prestajali grozno vreme. V mnogih slučajih je par- nikom prizadeta velika škoda in potnikom je bilo prepovedano bi- vati na krovu.

Belgija.

Bruselj. — Tri hčere umrlega kralja Leopolda, so te dni po ob- držani konferenci sklenile, pred- log justičnega ministra odkloniti, sedem in pol milijona dolarjev, kot njih delež iz doneska pose- stva njih očeta v Kongo sprejeti in odtegniti pri prizivnem sodišču ležajočo tožbo proti zapuščini Prin- cezinje, katere hočejo imeti vso zapuščino v znesku kakih deset milijonov dolarjev, hočejo da pri- de do sodbe.

Nevarnost pred vstaši.

Washington, D. C. — A. H. Laciencia, superintendent neke A- merikanske haciende blizu El Por- tre, Vera Cruz, je bil te dni o- grožen od vstažev, a je z veliko težavo pobegnil. Njegova soproga je bila izpostavljena isti nevarno- sti. Identiteta pred nekaj dnevi umorjenega ameriškega lastnika sladkornih plantaž, se do sedaj ni mogla dognati.

Italija.

Rim. — Neka hiša poleg "Na- tional Industrial Museum," v ka- teri se je nahajalo 20 oseb, se je nenadoma zrušila ter pod razvali- line pokopala vse stanovalce. Ta- koj se je pričelo z izkopavanjem podsutih, vendar je trajalo delj časa, predno se je našlo prve, ki so pa bili mrtvi.

V okolišju je nastala silna pani- ka, ker se je mislilo, da je bila hiša z dinamitom razstreljena. Nadalje se je dognalo, da se pod hišo nahaja kamenolom in da se je hiša porušila vsled min. — Časniki ostro kritizirajo oblasti, ki so dovolile kamenje lomiti v o- srčju mesta. Spredno steno po- slojpa so morali podreti, ker se bi bila sama zrušila.

Posnemanja vredno.

London. — V bodoče bo v Ve- likobritaniji vsakemu novorojene- mu otroku zagotovljena svota \$7.50 in sicer na podlagi novega narodnega zavarovalnega zakona. Po navedeni postavi je tudi mati za časa poroda upravičena do podpore za poravnavo zdravniških pristojbin, ki so narastle med čas- nom nosečnosti.

Število porodov v Velikobritani- ji znaša letno 1,200,000, ter se pričakuje, da se bo kakih 1,000,000 mater poslužilo te predprave.

S tem se pričakuje, zboljšanje narodno zdravstvenega stanja.

Kralja Jurja morganatičen zakon in urednik E. H. James.

New York. — E. H. James, u- rednik v Parizu izhajajočega "Li- berator", ki je spisal članek pred nastopom vladarstva, o oporoki kralja Jurja iz Anglije s hčerjo ad- mirala Culm-Seymour, dospé te dni v New York, ter bo deteniran. Kakor kroži govorica, bo James od naselniškega urada zaslišan, če je on spisal omenjeni članek in a- ko to pripozna bo deportiran kot nezaželeni sodržavljani. — Neod- visna ameriška svoboda!

Drakonska kazen.

Schanghai. — Na neki ženski se je izvršila smrtna obsodba, ker se ni hotela odvaditi pušenja o- piuma vzlic strogi prepovedi ki- tajski vlade. Žena je bila na ukaz guvernerja province privedena na javni prostor mesta ter v navzo- čnosti ogromne množine ljudstva ustreljena.

V Palestino.

(Ameriški židi hočejo v Pale- stino iti, potem ko je došlo poro- čilo, da so evropski in ameriški kapitalisti posodili Turčiji \$100- 000,000 v svrhu nadaljevanja voj- ne).

V Chicagi sedaj zboruje konven- cija "Knights of Zion", organiza- cija židov, katera zasleduje na- men, da bi Izraelce zopet spravila v deželo svojih očetov. Sedaj je baje 20,000 židov na 150,000 akrov zemlje naseljenih v Palestini. — Dne 30. m. m. je konvencija dobila sledeče brzojavno obvestilo:

"Angleški in ameriški financir- ji so turški vladi dovolili posoji- lo \$100,000,000, za koncesije v Pa- lestini."

Poročilo je bilo sprejeto s silno navdušenostjo. Zborovalci so vsta- li raz sedežev in demonstracija je trajala 20 minut.

Do sedaj je bilo organizaciji sil- no težavno od turške vlade dobiti koncesije radi zemljišč in zaščito svojega imetja; in sedaj, z enim udarcem so vse — vsaj tako se domneva — zapreke odstranjene ter vresničiti se hoče tisočletni sen Zionistov, da pojdejo potomci Abrahamova, Izaka in Jakoba v svo- jo domovino. Vsi židovski listi po- ročajo o veseli novici.

Profesor H. M. Kallen, od uni- verze v Wisconsinu, govornik konvencije, se je hotel prepričati o strmljenju ideala delegatov, ter vprašal: "Koliko od Vas je privo- lji iti v Palestino, ako se poročilo uresniči?"

"Vsi!" je bil gromovit odgo- vor. —

Razne novice.

Rojak ponesrečil.

Joseph Stoni, sin Johna Stoni- ča, zlatarja v Chicagu, se je zad- nji teden ponesrečil pri delu. — Ponesrečen je delal ob času ne- sreče na poslopju in je padel iz odra iz višočine treh nadstropij. Očeta imenovanega je zadnjo spo- mlad zadel mrtvoud, ko je bil na potovanju po zapadu, dasi ni še popolnoma okreval, vendar se je toliko opomogel na zdravju, da lahko vstane in hodi okoli.

Nečloveški zločinec.

Kakor se poroča, je te dni v Rawlings, Wyo. 21letni premogar Melvin Davis, potem, ko mu je mati očitala da skrajno slabo rava- na s svojo sestro, ženo Franka Ryder, le-ta na grozen način umoril. Sprva, ko je sestra pri ma- teri zavetje iskala, je nanjo stre- ljala, a jo ni zadel, podil jo je po- tem na dvorišče, kjer je od strahu odreveneli s sekiro odsekal gla- vo, tako da je obvisela samo na koščku kože. Dva od šestih otrok, sta bila navzoča pri groznim pri- zoru, in njih mila prošnja za pri- zanesitev materi, je bila zamanj. Ko je mati morilec in umorjenec vidla nesrečo, se je nezavestna zgrudila, ter po dveh urah umr- la. Infamen morilec je pobegnil.

Cerkev in policijska moč.

Iz Los Angeles, Cal., poročajo: Pred malo časom je bilo tukaj 6 duhovnikov zapričenih za poli- ciste. Oni so dobili običajne urad- ne zvezde in pravico za izvršitev aretacij. Njih specialna naloga je baje, da se izvršujejo postave z ozirom na otroke in da nadzoru- jejo javna plesišča. Le-ti sveže- pečeni duhovniški policaji so čla- ni "Juvenile Protection League", ki se vedno pritožujejo, da se za- dostno strogo ne izvršujejo postave za varstvo otrok. Mestna upra- va hoče s tem dati popom prilož- nost, da pokažejo, se li morejo za- koni bolje izvrševati, kot so se do sedaj.

No, to bi bilo tudi nekaj za na- še dične denunciant; toda urad- nih zvezd njim ni treba, ker ova- dnh prve vrste so že tako, da kar smrdijo.

Trgovinski sodnik Archibold spo- znan krivim.

Washington, 13. jan. — Koj po 1 uri danes popoldan je prišel sen- at na glasovanjem o vprašanju: "Je trgovinski sodnik Archibold kriv proti njemu naperjenih 13 obtožb."

Izid prvega glasovanja se je glasil: "Kriv."

Sodba se razteza na Archibold- ovo vplivanje na uradnike Erie železnice, da so mu pripustili pra- vico prodaje "Katudid Culm Dump".

Le-ta obsodba zadostuje, da se trgovinskega sodnika odslavi iz službe.

Zvezno sodišče se noče vmešavati.

Chicago, Ill. — Zvezno sodišče je odklonilo vmešavati se v stran- karske spore, ki so nastali v Zion City med tovarnarjem Frank B. Cook in Wilbur Glen Voliva. — Zvezno prizivno sodišče je odklo- nilo predlog Cooka za dovoljenje sodne prepovedi, s katero bi se Volivi in njegovim pristašem pre- povedalo nadlegovati delavce, ki so vpisani v Cookovi tovarni.

Možitev Helene Gould.

New York. — Poroka Helene Gould z Finley Shepard iz St. Louis, se bo vršila 22. t. m. Slav- nost bo na posestvu neveste v Tar- rytown, kateri bodo prisostvovali edino sorodniki in ožji prijatelji. Oršester 40 moč bo sviral svathe- no godbo.

Sestre neveste in svak, vojvoda in vojvodinja Tallyrand, sta se iz Liverpoola odpeljala na parniku "Mauretania" in se bodeta vdele- žila svatbe. (Op. ur. Prislepjarjeni milijoni igrajo vlogo).

Težka obtožba.

Washington, D. C., 13. jan. — Včeraj se je v Washingtonu vr- šilo množično zborovanje, na katerem je "mati" Jones, večlet- na organizatorca "United Mine Workers of America", govorila o razmerah v premogovnih distrik- tih West Virginije. Ona zagotav- lja, da je pri zadnjem štrajku, pri katerem je bila milica v akcijo stopila, videla, ko so bile žene in otroci stavkarjev izgnani iz sta- novanj ter so morali štiri dni in štiri noči v gorah prebiti. Nadalje trdi, da v enem slučaju, v kate- rem je ona očigledna priča, je bi- lo od ene skupine stavkarjev 21 premogarjev umorjenih med span- jem v njih barakah od kardela policajev.

Poslanec Wilson iz Pennsylvani- je, ki je prisostvoval zborova- nju, se je pridržil izpovedbi ma- tere Jones na podlagi očitnega prepričanja. Zborovanje je spre- jelo resolucije, v katerih se kon- gres naprosi, da temeljito preišče dogodke, ki so se dogajali za ča- sa stavke.

Na povratku domov.

Crestline, O. — Gosp. Wilson se je povrnil iz Chicage v Trenton po Pennsylvaniji železnici brez kakšne nezgode.

Governor se je bil izrazil silno povoljno o posetu Chicage. "Jaz sem poznal večina gospodov, je primomni, ki so v "Commercial Club" slušali moje besede, nad katerimi so bili presenečeni, ker nisem govoril o tem, kar bi vla- da storiti imela in kar misli sto- riti, marveč o tem, kar bi oni i- meli sami storiti."

Goreči vlak.

Cleveland, O. — Specialni vlak št. 43 Lake Shore and Michigan Southern železnice je te dni v me- sto pridrvel z gorečim vozom za prtljago. Požarna bramba je bila takoj na lici mesta ter pogasila ogenj. Vsečina voza je bila vnič- ana in škoda se ceni na \$2000.

Izrabljenje vodne sile.

Portland, Ore. — Zvezna vlada bo v najkrajšem času v dogovoru z državo Oregon poskusila uresni- čiti načrt, po katerem se bo v in- dustrične svrhe izkoriščala voda Columbia-reke, dve milj po iz- tokom Celikokanala. Ta naprava bo dajala 100,000 konjskih sil.

Načrt je narejen po državnem senatorju Isaac Day, graditelju "Cascade" zavorov. Povdarja se, da izvršitvi problema ne bodo ovi- rale tehnične težkoče.

Kapitalistično časopisje proti de- lavskim zvezam.

Meščanski časniki, osebito čas- niki, ki so vdani hotelskemu tru- stu, — med temi seveda tudi čikaška "Tribuna", "News", "He- rald", "Examiner" itd. — ščuva- jo sedaj z vso silo proti Josipu Et- tor, od časa kar je prevzel vod- stvo štrajka hotelskih vslužben- cev v New Yorku. V teh listih je bilo priobčeno, da je Ettor na zborovanju v Bryan Hall proti hotelskim vslužbencem rekel: "Če ste vi prisiljeni pod temi proti- zdravstvenimi razmerami nazaj na delo iti, potem pojdite z odlo- čnostjo nazaj, da boste skupaj dr- žali, dokler to dobite, kar zahte- vate. Pojdite nazaj z mislijo, da je najnezanjsljiva stvar na svetu za kapitaliste, tisto vzivati, kar pripravijo člani Vaše unije."

Takoj po priobčenju te notice v njujorških časnikih, dobila je "New Yorker Volkszeitung" od Ettorja nastopno brzojavko: "Boston, Mass., 11. jan. Oni v njujorških časnikih priobčeni po- datki o mojem govoru proti ho- telskim vslužbencem, so lokavi in se nestrinjajo z zapiski reportar- jev. Prosim priobčite to."

Prošnja zavrnjena.

New York. — Prošnja Cipriana Castro, bivšega predsednika v Ve- nezuela, za preklicno postopanje, se sodnik zveznega sodišča Holt zavrnil.

PROTEST PROTI NAČRTU PRE- SKUŠNJE IZOBRAZENOSTI.

Philadelphia. — Protest, v tem tednu ustanovljene podružnice "National Liberal Immigration League", proti sprejemu zakon- skega načrta o preskušnji izobra- ženosti priseltnikov je bil odpo- slan na predsednika Tafta.

Podpisan je od predsednika tu- kajšnje lige, dr. C. J. Heramer in tajnika Louis F. Schuck, ter se glasi:

"Ker je priseljevanje naravna posledica povprašanja za delom v tej deželi in se s tem poravnava, in ker je vsled priseljevanja samo na sebi pogojen mogočen razvoj industrije v Zdr. državah, in

"Ker je na poizvedbe priselni- ške komisije, in na podlagi te priporočbe kongres sprejel tako- zvani naobrazni test, ki se v po- glavitem nanaša na lokalne raz- mere nekterih naselniških središč in ne na splošnost, in

"Ker je omenjeni naobrazni test škodljiv za nekatere narode ter se osebo obrača proti tistim narodom in delavcem, ki se v Zdr. državah najbolj potrebujejo, in

"Ker uvedba tega zakona ne bo imela učinka na naseljevanje kot tak, marveč bo le breme za ti- sti razred, ki ima tu pomen, in

"Ker je taka postavodaja do- cela nasprotna temeljnim princi- pom ameriških postav in slavne a- meriške institucije,

Torej predlagamo Vam mi, Philadelphia Liberal Immigration League, s spoštovanjem nujno prošnjo, da omenjeno postavodaj- no naredbo z Vašim veto obreme- nite ter vrnete naši postavodajni korporaciji, kongresu Zdr. držav."

Zanemarjena dolžnost.

Albany, N. Y. — "Strojvodja je prejšno noč pil in spal samo 3 ure; odtod katastrofa na progi Delaware, Lackawanna and West- ern železnice blizu postaje Carn- ing, N. Y., pri kateri je bilo 40 oseb usmrčenih, 75 pa več ali ma- nje ranjenih." Tako se glasi izja- va državne javne prometne komi- sije, ki je zadevo preiskovala. Ko- mentarja ni potreba.

Nesreča rojaka.

Huntington, Ark., 11. jan. — Vsled razstrelbe v jami je bil ro- jak Konrad Jeglič tako močno poškodovan, da je 10. t. m. v bol- nišnici umrl. Pokojnik je bil član K. S. P. Dr. sv. Barbare in S. D. P. Z. Naj v miru počiva!

Onim rojakom, ki so tikete ku- pili za srečkanje zlate ure v vred- nosti \$35.00, naznanjam, da je i- sto dobil Jakob Klančnik, Fort Smith, Ark. na št. 1682.

John Pucel.

Koristi paketne pošte.

New York. — V prihodnje bo- do gospodinjje neodvisne od pre- kupcev v toliko kar se tiče naku- pa jaje in surovega masla. To op- timistično naziranje zastopa vsaj gospa Julia Heath, predsednica "National Housewives League". Ona podpira svoje mnenje s tem, da v okrožju 50 milj se omenjeni predmeti brez truda lahko razpo- šiljajo s paketno pošto. Tedaj pri- de gospodinja v položaj, da dobi dva važna živilna predmeta nepo- sredno od farmerja.

Produkcija petroleja v letu 1912.

Washington. — Produkcija pe- troleja v Zdr. državah, blizu dve- tretjini porabe celega sveta, pre- stavlja dnevno 1 milijon sodov ter je znašala v minulem letu 220,200,000 sodov, sod po 42 ga- lonov, ali pa okroglo 250,000 so- dov manj kot leta 1911. Med tem pa, ko je bila produkcija manjša, se je vsled višjih cen skupna vred- nost znatno povišala. V minulim letu se ceni vrednost na 150 mili- jonov dolarjev.

Štrajk končan.

Callao, Peru. — Stavkujoči de- lavci v ladjedelnici so se povrni- li na delo, ko se jim je privolil za- btevani desetodstotni povišek mezde.

Iz Balkana.

Najnovejša poročila z dne 15. jan.

London. — Mirovni odposlanci balkanskih držav so se sporazu- meli, da smatrajo konferenco kot zaključeno, kakor hitro evropej- ske sile Turčiji izročé dogovorje- no noto. Komisarji Bolgarije, Gr- ške, Črne gore in Srbije bodo o gorenjem sklepu Turčijo formal- no obvestili.

Ob enim bodo poveljniki vojne balkanskih zaveznikov obveščeni, da naj smatrajo premirje za kon- čano; pričelo se je to dne 3. dec.

Od tega časa res ni bilo bojov med Turčijo in Bolgarsko, oziro- ma Srbsko. Grška med tem, ki premirje ni podpisala, je boj na- daljevala, takisto na morju kot na suhem z menjalnimi vspehi.

Črna gora, če prav je bila zave- zana, da mora orožje mirovati, se je malo brigala za mirovno po- godbo, marveč je vedno naskako- vala predstraže trdnjave pri Ska- dru, katera ni opešana vzlic dol- gotrajnemu obleganju.

Vse kaže na to, da je dobro preskrbljena s proviantom; kajti Skader je glavno tržišče žita in ima velike zaloge.

Janina, južno od Epirusa, služi za zavetišče iz Monastirja in dru- žih krajev Makedonijo in Albani- je bežočih turških bojnikov. Gr- ki so od juga zaprli vse dohode k trdnjavi, toda od severa in za- pada se zamorejo nemoteno dova- žati živila.

Pred čataldsko linijo, edina o- bramba Carigrada, leži veliko šte- vilko turških vojakov, deloma o- stanki pokončanih prodirajočih trup, ki so tu iskali zavetišče, o- sobito pa novinci iz Male Azije.

London. — Grozeča nota, kate- ro mislijo zedinjene balkanske dr- žave poslati Turčiji, ima biti na način sestavljena, da le za slučaj predstavlja grozitev, če bodo od- klonjeni predlogi poslancev evro- pejskih sil.

Balkanski odposlanci se boje, da vtegnejo sile svoje note sestavi- ti s preveliko previdnostjo, tako da bi pomenile manje kot pritisk. Odpoved premirja in konferenčni prekin, bo pomanjkljivost note nadomeščalo v polni meri.

Povodenj v Ohio.

Washington, D. C. — Zvezni vremenski urad objavlja:

"Ohio-reka pada, toda v Pitts- burgu vedno narašča."

Louisville, Ky. — Policija in požarna bramba se trudi, da reši ogrožene rodbine. Preko 1000 o- seb je brez domovja.

RABIMO — DVAJSET MLADIH

dostojnih in inteligentnih mož, čednega obnašanja potrebujemo takoj po vseh krajih Združenih držav, da nas zastopajo. Morajo biti večji angleškega jezika v pi- savi in govoru. Takim prosilec- m nudimo mesta z neomejenim po- ljem in gotovim uspehom, ki jih napravijo neodvisne za življenje. Pišite v lastnem jeziku za dogo- vor ali pa se zgledite osebno na 5918 South Halsted St. po šesti uri zvečer in vprašajte po g. But- tler.

BUTTLE & FARRELL,
P. O. Box 204 Chicago, Ill.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10.30	.....	50 kron,
za \$ 20.40	.....	100 kron,
za \$ 40.80	.....	200 kron,
za \$ 81.60	.....	400 kron,
za \$ 102.00	.....	500 kron,
za \$ 203.50	.....	1000 kron,
za \$ 406.00	.....	2000 kron,
za \$ 1015.00	.....	5000 kron.
Poštarina je včeta pri teh avtoah.		
Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poš- to hranilni urad v 11. do 12. dne.		
Denarje nam poslati je najprilic- ne, je do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.		
FRANK SAKSER CO. 22 Cortland St. New York 104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio		

OD PLUGA DO KRONE

ZGODOVINSKI ROMAN. SPISAL JAKOB BEDENEK.

PRVI DEL.
(Nadaljevanje.)
VII.

Na svetu je pa že tako, da se za rečenega kruha največ použije, in tudi k Vehovcu sta prišla drugi dan, v nedeljo popoldne Peterčev oče in sin Jaka snubit. Doma sta dobila bolno mater, kateri se je tolikanj obrnilo na bolje, da je vstala in v kožuh zavita sedela v hiši pri peči.

"Hvaljen," zagodrnja med durimi stari Peterca, čokast možiček, in prepusti kljuko Jaki, ki mu je takoj za petami. "Ali ste sami doma, varujete se, kaj ne da?" Jakove oči se ujemo z Micikini, ki sedi z Jurijem vred pri materi. Povedati je treba, da je vedel Jurij o snubačih že v soboto zvečer, ker se mu je Micika zapala in ga je zajedno naprosila za priprošnjika, če bi se mati morda kaj upirali.

"Amen," odzdravijo domačini, Micika pa pristavi: "Da, varujemo se. Sedita; danes, ko je čas, bodeta kaj povedala."

Soseda sedeta za mizo, kamor se jima pridružita tudi Jurij in Micika. Razgovor prične stari Peterca z materjo, rekoč: "Lenka, ali si se tudi ti kvišku spravila, danes, ko je nedelja?"

"Da, kaj pak; nekaj bolje mi je. Ležati sem se itak naveličala od sile, da ti ne morem povedati. Oh, ti ne veš, kako je dolgočasno kmetskemu človeku, ki mora ob velikem delu ležati na postelji! — Pšenico imamo še vso na polji, ajde pa še niti zrna ne vsejane. Kar je trdega sena, tudi je še vse zunaj na snožetih, kakor ga je Bog ustvaril. Sama ne vem, kaj bode, če pojde tako dalje."

"Res, povsod se ti pozna, da nimaš gospodarja pri hiši, tega je treba, tega in drugega nič, Lenka! Gospodinja si sicer prav vzorno, toda kaj hočeš reči v postelji! In pa tudi staro se že. Mladih moči nam boče treba vpreči, naj one vlečejo, mi, starine, jim bomo pa pomagali po svoji moči. Človek ni železen! Nekaj časa gara in vleče; žal, da ga mine tako zgodaj, s čimer se je ponošal v mladosti."

"Prav praviš, gospodarja grozno pogrešamo na vse strani" pravi Vehovka. "Pomagali bi si že še, ko bi bil človek vsaj zdrav, tako je pa silen križ."

"Lenka," vzpne se Peterca, "če me vse ne moti, moram ti res reči, da ti drugo ne kaže, nego gospodarstvo izročiti mlajšim rokam. Čemu, vprašam te, mučila bi se vendar še dolgo in skrbela, kako bode tu, kako tam. Vsa čast tebi in tvojim dekletam! Pridne ste in poštene, nič vam ni reči! Ali vendar vidiš sama, da zemljišču brez moza pri hiši ne bodeš kos! Res da gruntce ni velik, ali gospodarja vendar pogreša na vse strani. Zato sem pa dejal, da bi ne bilo napačno, ko bi izročila dom Miciki, ker ste sina v šolo dali, in se izvestno ne bode pulil zanj, kaj ne, da ne, Jurče?"

"O jaz že ne; tudi ga ne maram, če bi ga za mano lučali," odreže se Jurij. "Ves svet bode moj, pa bi se pulil za tako beraštvo! Naj ga le ima, komur drago!"

"Vidiš, Lenka, ako ga pa Micika prevzame, treba ji bode pomočnika, gospodarja, na čegar krepka pleča se bode naslanjala v hudih in dobrih časih. Naš Jaka mi je rekel, da prav rad pride k vam, ako mu daš Miciko."

"Ničesar nimam proti temu — ali saj sam veš, kako je. Stvar je vredna premisleka. Dolga res ni kdo ve kaj pri hiši, toda dve dekleti sta še za Miciko, ki bodeta tudi kdaj vprašali po doti."

"No, Vehovka, če nimaš drugih skrbi, spoznamo se lahko, saj moj ne bi prišel prazen k hiši. Tristo goldinarjev dobrega denarja mu obljubim za doto, skrinjo žita, deset svečnjev prediva, kravo in voliča bode tudi prignal s sabo, kadar bi skrinjo vozili. Priden in varčen je tudi, to moraš reči, čeprav se časih rad pomudi v veselih družbi. Toda vse to ga bode minilo, kadar vidi, da gre za njega žulje. Primaruha, kakšen veseljak sem bil jaz, dokler sem junačil."

Nikjer me ni bilo vgnati. Ko sem se pa oženil, bilo je vsemu konec, kakor bi me bili ubili, in še danes se rijem dalje. Ako bi ga le Micika hotela, pa je dobro."

Vehovka upre žalostno oko v hčer, ki ji sedi nasproti pri mizi, in jo vpraša: "No, kaj praviš?"

"Meni je vseč, naredite, kakor veste, da bode prav," reče Micika vsa rdeča. "Če mi Jurij grunt prepusti, Jaka bi mi bil za gospodarja že vseč."

"Rekel sem že, da ga ne maram ne sedaj in ne kasneje, ker sem si z božjo pomočjo sam pripravil tak gruntce, kakršnega nima vsa fara," pravi Jurij.

"Doti bi že moral še primekniti kak krajcar," povzame zopet mati, "saj veš, da tristo goldinarjev ni kdo ve kaj. Saj storiš dobro njemu samemu, ako ga dobro podpreš precej iz prva. Jaz ne bom dolgo. Mlada dva bodeta gospodarila, kakor jima pripravimo; lahko, če dobro, — iz težka, če se jima boče treba boriti za vsak grizljaj."

"No, no, mati, tako hudo ne bode," pravi nato Jaka. "Delal bom rad, kar bo v moji moči in v Vami bom tudi ravnal lepo. Micika mi je že iz davna najljubša v vsi fari, in vedno si mislim, ako se imata dva zakonca rada, tako rada, da se bolj imeti ne moreta, bati se jima pač ni hudega življenja. Da sem bil do sedaj znan veseljak, naj Vas mikari ne plaši, nepoštenosti vendar še nisem zakrivil nobene."

"Mati, če je tako, le dovolite v imeni božjem," prigovarja tudi Jurij, ker je sinoči Miciki obljubil, da bode zanj govoril pri materi, ako bi se branila Peterčevega. "Za Jero se že kje dobi prostor, in za Polonico bomo skrbel jaz, da pride v mestu do kruha."

"No, če pa misliš tudi ti, ki si študiran, da bi bilo prav, bodi torej v imeni božjem," pravi Vehovka in se žalostno nasmehne.

Jaka vstane na migljaj starega Peterca in gre v vežo po sodček vina, katerega sta snubača prinesla s sabo, toda pustila v veži, češ: če bi le nič ne bilo, da se ne osmoldiva preveč. Ko se Jaka povrne s sodčkom, pravi Peterca: "Micika, saj imate kaj posode pri hiši, prinesi, prinesi kak bokal in kozarec, da zamočimo zaroko, kakor se spodobi, in se pomenimo dalje."

Micika gre in prinese bokal, čist kakor kristal, kozarec, hleb domačega kruha in zopet odide. Peterca odmaši sodček in natoči poln bokal granatastordečega doljenca, katerega je zjutraj po maši kupil v Moravčah pri Detelji. Detelja se mu je začudil in ga je silno zvedavo pogledal: "Peterca, kaj boš s tolikanj vinom?" "I kaj drugega, izpili ga bomo," dejal je Peterca na kratko in odšel. Tudi Vehovčeva Micika je bila v nedeljo zjutraj v cerkvi in tudi ona je vprašala po maši pri Detelji, ali imajo kaj klobas. Ko jih je dobila, odšla je hitro in vesela domov, kakor še nikoli. Doma jih je pristavila v ječmenčkom vred k ognju; da bi se pa ne izdala, kupila je jedno več, nego jih je bilo treba, ter jo je razrezala v ječmenček, češ, ker je Jurij doma, mora biti ječmenček že nekoliko boljži.

Poln bokal se je utrinjal na mizi v žarkih popoldanskega solca, katero se je polagoma bližalo zatonu. Peterca prime prvi za kozarec in pravi: "Lenka, prvo čašo, polno in suho (pomeni, čašo do dna sprazniti) na tvoje zdravje! Bog te poživi!" Mož zvrne ukusno vino v grlo, da ga niti kapljice ne ostane v kozarci. Ko naliva drugo, odpro se duri, in Micika pride z lesenim krožnikom polnim lepih mesenih klobas in ga postavi na mizo. Nato seže pod strop, kjer so zataknjeni mož in vilice, vzame štiri vilice in dva noža, ter razdeli prve po mizi, pred vsakega po jedne; jeden nož je dobil stari Peterca z opazko: "Očca, Vi, ki ste najstarejši, razrežite jih," drugega pa mati pri peči s celo klobaso vred, ker reva ni mogla k mizi priti. Posebnega kozareca pa mati ni dobila, ker bi se ji bilo kaj takega silno za malo zdelo, češ, že sedaj me ločijo od mize, kaj še le bode! Pila je mariveč iz skupnega kozareca, kadar je pri-

šla vrsta nanjo. Peterca ji sam ne se poln kozarec k peči, rekoč: "Na, Lenka, vsekaj ga in naprej napij!"

"No, če že ni drugače," pravi ženica, "Bog vama daj, ženin in nevesta, vsaj blagoslov, brez katerega bi bil ves vajin trud zastonj. Rada se imejta in varujta se prepira. Nikari si ne očitajta napak, pa bodeta lahko živela."

"Lenka, kaj si bodeš pa izgovorila za kot?" vpraša skoro nato Peterca.

"Moj Bog, kaj bi si izgovarjala! Moj kot je že izgovorjen. — Tamkaj v Moravčah, kamor me skoro poneso, tam ga dobim, iz katerega me sedem let izvestno ne bode preganjal nihče. Drugega mi ni treba. Kar bomo še potrebovala do smrti, to mislim bomo itak dobivala pri hiši, ne da bi si morala šele izgovarjati. Ali ni res, Micika, kaj praviš, Jaka?"

Micika zajoka, Jaka pa si položi roko na prsi in pravi: "Prav res je, mati, nič se Vam ni bati."

"Jeri in Polonici bodete spoznali, kar je prav, kedar pojdetek pismom," pravi bolna žena in pri tem je tudi ostalo.

Tri tedne potem dojde iz Ljubljane veliko in na široko zapečaten pismo na Zagorico. Glasilo se je na Jurija Veho. Cesarski guverner mu je poslal dekret, v katerem ga imenujejo za c. kr. inženjerja pri brodarstvu ob Savi in Dravi z letno plačo šest sto goldinarjev dunajske veljave.

"Juhej!" vzklikne Jurče, "sedaj smo pa na konji!"

(Dalje prihodnjic.)

NOV LIST SLOVENSKE DUHOVŠČINE.

Z novim letom izhaja v Katoliški tiskarni v Ljubljani nov list z imenom "Vzajemnost". Ta list naj bo stanovsko glasilo duhovščine in le-ta se mora nanj naročiti, dočim je vsak lajik od naročbe izključen. Kdo za tem grmom tiči, še ni znano. Prva številka z dne 1. januarja 1913 je že izšla in je razposlana duhovščini. Vsebina prve številke kaže, da je list ustvarjen v namen, dajati duhovščini navo-

dila za vzajemno in enotno postopanje ne samo v cerkvenih, nego tudi v političnih zadevah. Velik del prve številke je posvečen "Svobodni Misli" še več pa drugim naprednim listom, pred vsem "Slovenskemu Domu", ki ga imenujejo gada, a mu priznavajo, da se je že silno razširil med priprostim ljudstvom in si pridobil velik vpliv. In za to ljudstvo, namreč za moč nad njim v svrhu denarnega in političnega izkoriščanja, je klerikalcem seveda največ. Ni čuda! Iz tega, dozda v tem tavaajočega ljudstva je klerikalizem izprešal že milijone in milijone in politična moč, pridobljena z glasovi kmečkega ljudstva, tudi nese bogate dobičke. To ljudstvo pa se prebujajo — od toh strah klerikalizma . . . Koj v prvi številki svojega novega lista govore o pokorščini in spoštovanju, ki ga mora duhovnik zahtevati od svojih vernikov. Pravijo: Kakor zahteva oče pokorščino in spoštovanje, tako mora to tudi duhovnik zahtevati! Da šepa ta primera med družinskim očetom in duhovnikom na obeh nogah, ni treba dokazati. — Novi list naj ustvari enotno postopanje duhovščine v političnih bojih, naj torej poveča silo, ki so je duhovniki že dozda brezobzirno in brezobrazno uganjali, tako na pr., da ni dobil odveze, kdor je bil naročen na napredne liste ali jih je bral. Pa to bo malo izdalo. Tudi med kmečkim ljudstvom se že dani, ljudstvo gleda s svojimi očmi, presoja in preudarja s svojo pametjo, in samo največji tepci se dajo še strahovati. Ne dvomimo, da bode novi list imel med duhovščino svoje uspehe, da bo duhovsko agitacijo in nasilnost še povečal, a napredni stvari to ne bo na škodo. Čim hujši je pritisk, tem močnejši je odpor. Kaj je duhovščini pomagalo vse njeno do sedanje divjanje? Na vplivu in ugledu je vendar izgubila znatno in izgubljala bo čedalje več, naj stori kar hoče. Sl. N.

Vsak slovenski delavec in napredno misleč človek bi moral brati "Glas Slobode" in se nanj naročiti.

ZASTONJ \$15

Kedar kupite uro, takrat kupite samo najboljšo. — Elgin in Waltham so najboljše na svetu. Da razglasi- mo našo trdiko smo se odločili, da pomoremo vsakemu, ki reši to zastavico, priti do ene teh svetovno znanih ur.

Vzemite številke od 1 do 9, rabite vsako številko samo enkrat in jih tako razvrstite, da bodo skup znašale na obeh straneh številko 23, potem nam pošljite rešitev. Če bo pravilna, vam bomo poslali kreditni ček za \$15, ki je dober pri nakupu ene teh krasnih ur. Pišite še danes in priložite znamko za katalog, da si iz njega izberete uro, ki vam najbolj ugaja.

NEW YORK CREDIT CO.,

354 E. 55th St.

Dept. 31, New York.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranjsko

je največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911

614.5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog

42 milijonov kron.

Rezervni zaklad

1 milijon 300 tisoč kron.

OBREŠTUJE PO 4½% BREZ ODBITKA

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Denar pošiljajte po pošti ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločbo, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko v Ljubljani" in ne v kako drugo manjvarno "špar-kaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO.

0000000000 0 00000000000000000000 0 0000000000

Dobite zvezek Severovega Almanaha in Zdravoslovje za Slovence za 1913 od Vašega lekarnarja. Da Vam ga zastonj

Glavni vzork

vedno naraščujočega zahtevanja za

Severov Balzam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

je njegov učinek v slučajih kašlja, hripavosti, vnetja sapnika, dave in oslovskega kašlja. — vzemite go in se prepričajte.

Cena 25 in 50 centov.

Severove Jetrne Kroglice

(Severa's Liver Pills)

so male a zelo zanesljive v slučajih zapeke, medla glavobola, omotice, bledice, žolčnice in drugih nepravilnosti jeter.

Cena 25 centov.

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil)

bi moralo biti pri roki v vsaki hiši, ker hitro olajša bolečine, ki Vas nanaglo napadejo. Nadrgnite ga, kjerko občutite bolečino. Priporoča se tudi zoper revmatizem.

Cena 50 centov.

Severova Zdravila so vsa dobra in dobra za vse. Na prodaj so v lekarnah. Ako jih Vaš lekarnar nima v zalogi in jih Vam ne dobi, pišite nam. Zdravniški svet zastonj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerno — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI, UNJSKI DNEVNIK STANE 10C. NA TEDEN.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, kar jo spada v to stroko. Popravilam tudi ure in drugo. V za cgi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

Zastonj \$15

postavite številke od 1 do 9 v vsak kolobarček tako da bo skupna svota znašala 20 v vsih smereh. Ene in iste številke ne smete rabiti več ko enkrat. — Če pravo zadenete, Vam bomo poslali kreditni ček za \$15, kateri je dober pri nabavi moške ali damske dvajset let jamčene zlate ure in verižice. — Poslali Vam bomo tudi katalog, iz katerega si izberete lahko uro, verižico ali privesek. Ta ponudba je samo za kratek čas, zato pišite takoj in pridenite znamke za poštino za katalog.

HOME CREDIT CO.,

502 E. 16th St. Dept 61 New York

GLAS SVOBODE CO. 3622 W. 26. STREET, CHICAGO.

POŠLJITE mi ..... brošur: "Škof proti župniku", za kar prilagam .....

POŠILJAM podporo za lastno tiskarno .....

NAROČNINO za Glas Slobode .....

Skup. ....

Ime prilimek .....

Naslov .....

Mesto in država .....

Sem star ali nov naročnik

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Globe, Arizona, Box 503.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1615 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1524 So. 41. Court, Chicago, Ill.
VICTOR S. SKUBIC, 2727 So. 42nd Court, Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11262 Stephenson ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Va pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odposiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja zadno sredo v mesecu, v Welkyevi dvorani, 1805 Blue Island ave.

DOPISI

DELAČI SAMI PRIČINIMO MISLITI!

(Napisal J. F. Rovnjano, Cleveland, Ohio.)

V božični izdaji "Clevelandske Amerike", z dne 20. dec. m. l., čitam med drugim tudi obširen članek pod naslovom: "V resen prevdarek clevelandskim Slovence", kojega je sankcioniral, z vsemi štirimi tudi newyorški švabski očka. Prijatelj članekar piše:

"V Clevelandu imamo danes okoli 64 podpornih in drugih društev, ki imajo skupno do 7000 članov. Med temi jih je največ, ki pripadajo raznim Jednotam, imamo pa tudi več samostojnih društev, ki so že stara in se lahko kosajo z najboljšimi (?) Jednotami, ter imajo premoženja do \$75,000, (oprostite tukaj ste se v računu zmotili), ki leži na raznih bankah, ter dela dobiček tujim narodom. V Clevelandu je društveno življenje najbolj razvito; v Clevelandu je največ moči, ki bi lahko delovale z največjo vno med narodom. Toda mi skrbimo zase bore malo. Ali moremo pokazati kaj, kar bi bilo lastnina skupnega naroda in njemu v ponos. (Imamo pač to za kar se zanimamo, namreč cerkve. Drugi narodi so ponosni na tovarne, trgovino in bogastvo, Slovenci pa na cerkve, vero in siromaštvo, op. pis.). Kje imamo mi tiste stavbe, ki jih grade razne Jednote, ki katerim je romal marsikateri tisočak iz Clevelanda? Ali je res usoda nas Clevelandčanov, da moramo vedno trošiti denar po družini mestih? Ali je res, da moramo vedno misliti, da živimo z podporo iz drugih mest, da na domačih tleh ne moremo postaviti zgradbe, (Jednote) ki bi bila vredna slovenskega imena v Clevelandu?"

Dalje našteva g. članekar, z matematično "spretnostjo" društva in člane spadajoče k raznim Jednotam, ter pretaka krokodilove solze za stotisočaki, ki romajo vsako leto iz Clevelanda v "tuje" kraje, ter dostavlja: "Do you see the point?" Posebno pozornost obravnava S. N. P. J. in njenim tukajšnjim društvom, ker jih prav vljudno po ovinkih vabi k "Slovenski Dobrodelni Zvezi", zdi se mu da je prav sedaj prišel pravi čas. —

Priznati moram cenj. g. članekarju, da nam je povedal marsikatero britko resnico, ter da so njegove ideje krasne. Toda žal prišel je znjimi knam vsaj dvajset let prepozno. Sam sem prepričan, da ko bi bila imela kedaj, ta največja slovenska naselbina, prave, narodne in požrtvovalne voditelje, bi narod, raztresen po vesoljnih Zjed. državah, zrl na Cleveland kot na drugo — Ljub-

ljano, kjer bi bilo osredotočeno vse narodnogospodarsko, društveno, kulturno in politično življenje. Toda ni jih bilo in dvomim če so i danes. Mi smo zamudili pravi čas, zato morajo ostati ideja g. članekarja le v teoriji, kajti v praksi jo ni mogoče izvajati, brez osodopolnih posledic. Ko bi bil g. članekar izboren matematik naše bodočnosti, ter politik dalekovidne diplomatične zmožnosti, bi moral to vedeti sam. Zdi se mi, da ima bore malo pojma o boločnosti slovenskih podpornih organizacij. Pretrgajte vse vezi, ki nas danes vežejo z rojaki širom Amerike. — Vzemite šestim Jednotam in Zvezam, ki so zastopane v Clevelandu, 39 društev z 4500 večinoma že starih članov, z vso obveznostjo in istimi pogoji, ki jih danes vživajo pri svojih Jednotah, za koje plačujejo že po 10 in 15 let. Tem prištejte še kakšnih 3000 članov samostojnih, starih društev ter vse skupaj priklopite S. D. Zvezi, ki je danes še brez vsake materialne podlage in v par letih boste imeli čast z vse drugačno bilanco priti med nas. Vzemimo še slučaj, da nas obišče še kakšna epidemična bolezen, ki položi vsaki dan po več članov, družinskih rediteljev v hladni grob, kaj bode za sirotami potem? Resnica je, da danes še naša društva prispevajo, sorazmerno mnogo več, v rezervni fond raznih Jednot, kot po družini kraji, kjer so dela bolj nevarna, kjer nemorejo pokriti niti svojih izdatkov. To je le ločilo in naravni zakon podpornih organizacij, ker drugače je njih obstoj nemogoč, če se narod bratski ne podpira med seboj.

Zdi se mi da se je stari proces zopet ponovil, in sicer to pot v drugi obliki. Kar se ni posrečilo pred leti črni rimski bandi pri S. N. P. J., to hočejo doseči gotovi kristoloveci (iz same črne zavisti) v lastnem taboru. Gospodje, ki Vam ni drugega mar, kakor žreti žulje delavskih trpinov, le razbijte S. N. P. J., le uničite kar smo gradili Slovenci skozi devet let na čast kulturi, bratstva in človekoljubja. Toda uprašam Vas kdo bode odgovoren, kdo bode podpiral tiste člane, ki že danes niso več zmožni za nobeno delo? Kdo bode podpiral sirote tistih članov (članic) ki so danes že prestari za vsako drugo podporno organizacijo? Morda Vi idealisti, narodnjaki, panslavisti, ali obersociji? Kaj še! Kje smo Vas videli, kadar je bilo treba brisati solze ali lajšati gorje bratom trpinom? Vi nas nepoznate drugače kakor kadar čutite groš v našem žepu. Vi samo kričite radi reklame: "delavec daje za družbo Sv. C. in M., daj za balkanske ranjenec", (ker pri tem še celo nekaj zaslužite.) Sami pa nedaste nič, ker veste dobro, da kdor da nima. Ko bi Vi dali le en sam vinar, bi ga s tako debelimi črkami zaznamova-

li v svojih listih, da bi človek lahko vtupal, ko bi bil slep. Delavci, ki smo sami trpini, sami sužnji, ki moramo za vsak dolar tvegati svoje ude tovarniški mašineriji, ki moremo za vsak dolar tvegati življenje, globoko doli v osrčju zemlje, da zamoremo lajšati z njim bratsko gorje, da zamoremo pomagati reševati narodno vprašanje, da zamoremo priskočiti napomoč našim balkanskim za svobodo se borečim bratom! Zato pričnimo sami misliti o naši usodi in ne dovolimo več, da se bojo drugi igrali z njo!

Jaz se nestrinjam z sklepi V. konvencije S. N. P. J., ker so isti preveč fanatični. Ž njimi je prišlo marsikaj v Jednoto in knje, ki bi ne bilo smelo nikdar priti. In kdo je tega kriv, kdo je dal povod sovražnikom, da so pričeli napadati to krasno stavbo? Mar ne delegatje, in zraven njih v prvi vrsti dva znana gospoda, ki sta na lasalski konvenciji v bratskem objemu rinila sebe in socializem v Jednoto, sta se sedaj ločila po "načelih". Prišla sta do prepričanja, da oba ne moreta žreti iz enega in istega korita, ampak samo tisti, ki je bolj prefrigani in zviti. V ta namen sta lazila okrog, kakor gada ter klicala na pomoč vrage in druge.

Ko bi se bili naši delegatje na konvenciji zavedali svoje častne naloge, ko bi isti bili vpoštevali želje in nasvete društev in članov, ki so jih izražali v neštevilnih pismih in brzojavah, bile bi danes podgane, ki glodajo okoli S. N. P. J. nemogoče in Jednota bi bila šla mirno naprej svojo krasno pot. In ta dva gospoda, ki sta glavna povzročitelja vseh napadov na Jednoto, nista imela nobene pravice prisostvovati konvenciji in ne zvoljena biti v kakšen odbor, ker nista bila ne delegata, ne glavna odbornika, in Bosna bi bila mirna.

Gospodje, ne razdvajajte več nečoda, ne vstanavljajte mu več novih Jednot, imamo jih itak že več kot preveč. Kakor se danes rodijo tako bojo umirale v doglednem času; pobrala jih bo denarna sušica. Ni potreba verjeti meni, kajti dokazal vam bode čas, in takrat bomo plačevali grozen račun. Ni ga naroda v Ameriki, ki bi bil bolj izpostavljen vsakovrstnim neizgodam, kakor Slovenci. — Že kot slabo izobraženi kmeti sinovi moramo prijeti v tej deželi, za vsako, še tako vmazano in nevarno delo Nezgode, vsakovrstne bolezni, smrt preti nam vsespod kamorkoli se obrnemo; tudi močih alkoholu moramo odšteti vsako leto ogromen davek. In ko nečeno prihaja še starost, ta naravna morilka človeštva.

Zato rojaki nerazdvajajmo se več, ampak zjedninimo se v eno samo močno falango, da bomo kos vsem neizgodam. Združeni bomo zmagali, razdruženi poginemo, to nam priča že zgodovina. Ne trkajmo se več na prsa: jaz nenošim zastoj tega križa — jaz tudi ne tega rdečega knofa, ali baklje svobode. Vdove in sirote socialisti, brezverci ravno tako trpe, kakor klerikaleci, smrt ne vpraša kaj si." Želja, palice beraške, kaj pa mar je nji za to! Sodbo pustimo "nadnaravnim" bitjem, tam naj nas bodo sodili, kakor bodo vedeli in znali. —

Pristavek uredništva: V gotovih ozirih se popolnoma strinjam s pisavo našega Rovnjana, posebno pa v tem ko izraža svoje mnenje, da podpornih organizacij imamo več kot preveč. Dodali bi samo še to: Namesto delati razkol v organizacijah naj bi se delovalo na to, da se slov. podporne organizacije združijo in si na ta način podlažajo življensko dobro.

PISMO IZ CLEVELANDA.

Rimskim kramarjem v Jolietu.

Zadelo je. Dopis izpod peresa Clevelandskega Demona je do skrajnosti razburil "resnicoljubne" verske mešetarje okoli Amerikanskega Slovence. Vse molči in s temi — priznava pisec v A. S. Ostrmel je tudi sam in zastalo mu je dihanje. "Vrag te plantaj", — misli si je, ter se zajedno zdrznil. "Vera je v resnici potrebna k zveličanju, potrebna pa tudi našim tolim truhom." In sv. Tomaž Likvinski zagradi v sveti jezici pero in hajd na — brezverske

vrtopece, — bogotajce, — sata-nove petolizee itd.

"V boj z uma svitlim mečem", s to parolo nameravajo iztrebiti z površja zemlje vse slovenske socialiste in brezverce. Že so zavhteli svetli meč nad Kristanom. In zopet jim je pošlo sape. Toda Kristan je odpotoval v staro domovino in kupčevali v templju gospodovem so si zadovoljno meli roke. Ogledali so si svoj skrhani "svetli meč", ter hajdi z njim k "šlajfarju", da ga jim nabrusi iznova. Meč so si sfiksali za silo, sedaj pa le v boju za nauku gospodovem nad brezverce; zatreti jih je treba po naukih in v smislu svete cerkve.

Pisec omenjenega članka kloč bosari na dolgo in široko o mnogih učenjakih, ki so bili baje verni. Kakor da bi vera sama na sebi spadala v znanstvo. Gospodje, tu ste se globoko urezali. Sami veste, koliko različnih ver obstoja, in vsaka izmed teh je — jedino prava, vsaj trdi se povsod tako. In skoro k vsaki sekci raznih veroizpovedanj spadajo učenjaki, pa naj že v isto verujejo ali ne, in ki imajo ime v zgodovini. Sodeč po vaši razpravi, se bi imelo človeštvo današnjemu svetovnemu razvoju zahvaliti edinole — vernim katoliškim učenjakom. Ozrite se okoli sebe, ali ne vidite, kako se razvijajo Združene države, Anglija, Nemčija, Francoska, same brezverske in po vašem mnenju krivoverske države. Ali še niste zapazili, kako je še "katoliška" Avstrija daleč za njimi. Da niti kruha nima za svoje sinove in trumoma obračajo hrbet "katoliški" mačehi, pa se podajo v ptuja krivoverska ozemlja. Sicer pa tudi vi sami uživate marsikatero udobnost, katere se imate zahvaliti "krivoverskim" menjakom. Umestno za vas bi bilo tudi, da ne ponavljate preveč pogostoma svojim čitateljem pregovora "da strah je v sredi votel, okoli kraja ga pa nič ni. Pustite jim vsaj strah božji, kajti če se tega izgube, potem gospodje, potem lahko nataknete misijonsko suknjo in odpotujete v nepregledne pušave in temne gozdove, kjer boste prodajali svoje "žegne in odpuste" — opicam. Saj se razumemo, ne-li? Pikantno ste opisali neko zgodbičo o župniku Bereču. Ali bi nam ne zamogli opisati podobne zgodbiče iz svoje vrste. Gradi-vala k temu bi bilo morda dovolj, vaš list bi postal zanimiv in bi si brezdvomno pridobili naročnike. Pravite, da ste resnicoljubni; toraj sem tudi uverjen, da nam ustrežete. Smešni ste gospodje, jako smešni. Prasniti sem moral v smeh, ko sem čital tako duhovito dokazano, da veliki kapitalisti a la Rothschild in drugi podpirajo svobodno misel. Nasprotno gospoda pri polnih koritih, nasprotno. Kronani butci, puhli aristokrati in mogočni kapitalisti so, ki vam pomagajo vzdržavati nevedno maso v verskem fanatizmu, dobro vedoč, da kadar ljudstvo obračuna z vami, odklenka tudi njim. Zgodilo se je to že v zgodovini in — bo se ponavljalo. Prišli so krščeni svečeniki nad naše pradeje; v jedni roki krvavi meč, v drugi križ. "Veruj ali umri", s tem geslom so razširjali nauk tistega, ki je po vašem lastnem mnenju trpel za vse človeštvo. In ta moritev nedolžnih ljudi se je imenovala križarska vojska. Čim več ljudi je tak križar poklal, tem lepši se je bil za bil zasiguiran v "nebesih". In pozneje ta trgovina z odpustki. Bedno maso se je izkoriščalo do skrajnosti. "Kutarji" so prepredili kakor pajki vse dežele, ter ponujali nevedni masi svojo "suho" robo. Veljalo je načelo:

Sobald das Geld im Kasten klinget, die Sell' an Stell' ins Himmel springt.

Oholi plemenitaši so jim bili že tedaj najboljša opora; živeli so razuzdano, saj so smeli tako delati, kajti bili so večinoma premožni, in lahko so si nabavili "odpustkov" vsake vrste ter z njimi seveda odpuščanje svojih grehov. In zgodilo se je rado, da je tako spokorne plemenitaše uvrstila cerkev med "svetnike". K temu so tudi nekoliko pripomogli čudeži, ki so bili še tedaj zelo v "modi". Bili so vedno časi in kraji, kjer je narod pričel sem-

patja tudi — misliti. Kako obnoviti verski fanatizem masi? Jednostavno so si sfiksali svetnika, ki jim je bil potem za vedno vir bogatih dohodkov. V vseh časih so se nahajali posamezniki, ki so s svojim verskim fanatizmom vzbujali pozornost ljudstva. Treba je bilo le še nekaj čudežev in svetnik je bil "pečen". V prejšnjih časih, ko so še coprnice jezdirile po zraku, tudi z čudeži ni bila trda. Res, da so copernice delale "svetnikom" "konkurenco"; toda tudi temu se je odpomoglo. "Svetniku" se je dalo "šajn" okoli glave, coprnico pa na gromado in cerkev je bila rešena.

A propos! — Na opice bi bil pozabil skoro. G. dopisnik se zelo čudi, ker opice nimajo vere, ker so vendar bedaste. Ne razburjajte se radi tega, gospodje, — saj ni potrebno. Res da nimajo — vere, nimajo pa tudi — denarja, in kaj je vam vera brez bisage. Premoženje opic je morda edino kozuh, ne prisojam jih pa vendar tako bedastim, da bi slekle svoj kozuh za tako vero, ki jo imate na trgu rimski kramarji v Jolietu. Opustite toraj logiko o veri opic. A. S. bahato priblija v svojih predalih, da je večina slovenskega naroda v Ameriki "pristno katoliška", to je, da vse trobi v rimski jolietiski rog. Proketo ste se urezali, bodite vsaj dosledni in ne pluvajte resnim v obraz. Ponovno sem že čital v vašem listu, da zasledujete — resnicoljubnost. Dajmo gospoda, pa se prepričajmo, če je temu res! Vsa kolikaj zavedna javnost je zastopana dandanes po časopisju. Kdor ne čita časopisja, ni zaveden in nima v javnosti pomena ne za — nas, niti za — vas. Res da imate v svoji sredi mnogo takih, ki se ne zanimajo za svetovni razvoj in so vam v svoji nevednosti udani — brezpogojno; ti so vam takorekoč najtrdnjša opora. Toda tudi ti izginjujejo, in z novo generacijo utegnejo izginiti — popolnoma. Tedaj pa boste smeli računati le na zavedno javnost in če boste isto "farbali" v sedanjem smislu, potem gospodje odklenkalo vam bode, kakor vam je odklenkalo že — marsikje. Ozrimo se na naše časopisje! Vsi naš ugledni listi, svobodomiselni in socialistični, neodvisni in katoliški vsi od kraja vas lasajo, vsi so proti vaši praktični trgovini duš. Kako zamorete potem trditi, da je ogromna večina naroda v vašem taboru? Z "Ave Mico" šepata po Ameriki, kakor mršav konj in razkudana mula, pa hočete biti pokrovitelji naroda. — Da, taka ironija.

Kakor bahavo poročate, ste vlekli za ušesa Kalana v izpovednico; z radostjo ste objavili, da farška pest je — močna, in se ji ne zmuzne lahka, kdor ima opraviti z njo. — Usmiljenje imate z njim in svetohlinsko ga pri-piročate v molitev. Radoveden sem pač, se li je vršil boj med vami in Kalanom za večjo čast in slavo "svete cerkve" ali le za mastne fare. Gospodje, ali niste vi pregnali Kalana z njegove službe. Zlobni naklep se vam je posrečil, ostali ste zgoraj, toraj zakaj ne priporočate še sebe v molitev? Potrebni bi je bili in to tembolj, ker so se vam korita nanovo napolnila. Kako pa boste zlezli skozi šivankino uho. Gospoda, molite, molite, da ne padete v skušnjavo! — "Pa vsaj zato je še čas," — ni res? — "Skrbimo za darove na zemlji, "nebesa" nam bodo itak pridejana. Ljudstvo naj moli in strda tukaj na zemlji, da bode srečno in sito na o-nem svetu, mi pa bodimo previdni in skrbimo, da se nam bo dobro godilo že tukaj na zemlji, da pridemo tolsti v večno zveličanje." Tako si predstavljate verske resnice "revni"? namestniki "bogatega"? Krista, ki je potoval bos, v skromni obleki in ni imel večjih prostor, kamor bi glavno položil. — Zadostuj.

Gospodje okoli A. S. mi bodo pač morali oprostiti, če ne rabim toliko "duhovitih" psolv, s katerimi oni tako obilno potresa-jo svoje predale. Nisem namreč hodil v njihovo šolo, toraj nisem podučen o novodobnem katekizmu, iz katerega zajemajo pač svojo "čednostno" pisavo. Se še vidimo v "nedelskih pridigah". Ževestekdo.

RAZPRODAJA.

Cenjenim rojakom v Waukeganu in North Chicagi naznanjam, da bom razprodal vse svoje blago in sicer zato, ker eni pravijo, da sem "Brok", drugi pravijo, da imam že preveč, tretji zopet, da gredo rajši k judu, jaz pa pravim, da imam \$8000.00 vredno zalogo najmodernejših moških in otročjih oblek, finih sukenj, sukenj za dež, čevljev, klobukov, kap, spodnjega in zgornjega perila, volnenih jopičev, rokavice, nogavice in veliko drugih reči za moške, ženske in otroke, mlado in staro, katerih pa tukaj ne morem omeniti. Vse to bom razprodal za 75c na Dolar. Toraj rojaki, poslednjikrat sem se namenil z Vami deliti dobiček v mojo zgubo. Sedaj dobite pri meni za en dolar toliko kot druge za dva dolarja. Razprodaja se prične v petek 10. januarja in traja dokler ni vse razprodano. Ne odlašajte in zberite si najboljše. —

Se vsem vljudno priporočam
MARTIN BRUNET,
10. cesta in McAlister,
1-31 North Chicago, Ill.

NA PRODAJ JE

dvonadstropna hiša v Darragh, Pa. s pritličjem, v katerem se nahaja prodajalna in kuhinja v odzadju. V gornjih prostorih pa je 5 sob in urad S. D. P. in P. Družbe. Lota je 125 čevljev dolga in 60 široka; vrt pri hiši je obraščen s sadnim drevjem, vinsko trto ter domačo zelenjavo. Proda se radi starosti in nameravane selitve k svojim otrokom v Illinois. Za pojasnilo in ceno se obrnite na

Martin Potisek,
1-24 Box 119, Darragh, Pa.
(Advertisement)

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

G. VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in razno-ličen tabak iz vseh dežela.

Slovenci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301
Popravljalnica dežnikov in pip

Telefon: Canal 3014

NAZDARI!

SALOON

s kegjiščem

kjer točim vedno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unjake cigare. Potrežem vsakemu točno in lahoro.

MARTIN FOTOKAR
1625 So. Center Ave., Chicago, Ill.

JOHN TANCL

Pogrebnik in balzamovač.
Kojice za vse priložnosti, kot svatbe, itd.
Telefon Canal 1101

1921 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Denar pošiljamo v domovino.

Po sledečih cenah:

\$10.35	.....	K. 50
\$20.50	.....	K. 100
\$30.85	.....	K. 150
\$41.00	.....	K. 200
\$61.50	.....	K. 300
\$102.50	.....	K. 500
\$204.50	.....	K. 1000
\$1020.00	.....	K. 5000

S temi cenami so vračunjeni vsi stroški.

PRODAJAMO ŠIFKARTE
v domovino in obratno
MENJAMO DENAR.
Govorimo slovenski.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Slovenska Delavska Podporna in

Penzijska

Družba

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Martin Jager, L. Box 102, Conemaugh, Pa.
 PODPREDSEDNIK: J. Zakrajšek, R. R. 3 Box 57 Columbus, Kans.
 TAJNIK: Jos. Hauptman, Box 140, Darragh, Pa.
 ZAPISNIKAR: Jos. Mostar, Box 120, Adamsburg, Pa.
 BLAGAJNIK: John Gantar, Box 286, North Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ALOJZ FLERE, predsednik, Box 121, Adamsburg, Pa.
 MATH PETRICH, I., Box 183, Cliff Mine, Pa.
 HENRY LAMUTH, II., Box 114, Marianna, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOHN LEKŠE, predsednik, Box 94, Mulberry, Breezy Hill Sta. Kan.
 ALBERT ŠVAJGAR, II. Box 146, Livingston, Ill.
 JOHN GOMILAR, III., R. F. D. No. 3 Box 144A, Johnstown, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

MARTIN HORVAT, Box 140, Darragh, Pa.
 ALOJZ ŽAGAR, Herminie, Pa.
 MARTIN PUMPE, Box 130 Adamsburg, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. Geo. Boehm, Arona, Pa.

Glasilo je "Glas Svobode."

Vsem društvam oziroma dr. uradnikom na znanje, da v poslej pošiljajo denar na sedanjega blagajnika.

Za \$1.000.00!

Na članek, ki smrdi po namenu, ki posvečuje sredstva, v števil. 4 Rev. Kranjčevega in Sojarjevega glasila v Jolietu, z dne 27. dec. 1. l. pod naslovom: "Glas Svobode" — patentiran lažnik, v katerem nam obljublja oziroma ponuja urednik, Rev. John Kranjčev nagrado tisoč dolarjev, če dokažemo, da rim. kat. duhovniki položijo tisto duhovniško prisego, katero smo priobčili v Glas Svobode št. 51, če dokažemo, da se v Stevens Point, Wisc. nahaja P. A. Seguin, ki je položil tisto prisego in če dokažemo, da je oziroma da je bil v Montrealu škof Ignacij Bourget, smo odgovorili Rev. Kranjču in mu stavili naše pogoje, kakor je bilo razvidno iz ponatisa pisma poslanega, Rev. Kranjču, v števil. 2 Glas Svobode. Omenimo naj, da pismo je bilo pisano, naslovljeno in poslano uredniku Rev. John Kranjču, na 813 N. Scott St., Joliet, Ill., v soboto, dne 4. januarja, toda od Rev. Kranjca nismo prejeli še do danes (15. jan.) nobenega odgovora, dasi pride pismo iz Chicago v Joliet v recimo pol dnevu (s popoldne karo vzame se ne 2 uri) to raj je imel Rev. Kranje 11 dni časa za odgovor.

Da je Rev. Kranje lagal glede nagrade smo bili uverjeni še tisto minuto, ko smo čitali njegovo ponudbo. Iz tega je razvidno, da Rev. Kranjčev, je mislil doseči sredstvo za navadnim blufom. To dokazuje, da jezuitski rek: Namen posvečuje sredstva velja tudi za ostale bratce v duhu, da se je raztegnil na katoliške kontrahant urednike in vse agente rimsko kat. cerkve.

Rev. Kranjčev, če ste možak še imate čas, da položite tistih \$1000 v roke tretje osebe in ostanete mož beseda v obeh občinah. Ne skočite pod klop, ker svet se vam bo smejal in Vas prehitro spoznal za navadnega blufarja! Zapomnite si, da vi ste izzivali, ponujali nagrado, se širokoustili, mi smo se pa potrkali na prsa in rekli: Če je Kranje mož beseda bo zgubil tisočak, kot Čič čik kedar ga kraška burja na tla vrže, če je pa figa mož, bomo vseeno svojo stvar dokazali, ob enem pa opeli z bičem dokaza farško, farizejsko bando kameleonov, da jim bo samo beseda: "Glas Svobode" brenčala po ušesih na veke vekov in da se bodo vselej odkrili, kedar se spomnejo batine, ki jih je spravila pod klop.

Predno pa gremo dalje, Vam in vašim kolegom, posebej tistemu patru, ki zna tako lepo naštevati psovke in priimke, tiho na uho povemo: Tisti, ki hoče nekaj ovreči s košem psov, še ni dokazal in izpodbil ničesar, obratno pa v svoji "sveti" jezi potrdi tisto, kar hoče spodbiti s psovki.

Rev. Kranje, vse kar ste pisali v št. 4 pod člankom: "Glas Svobode" — patentirani lažnik bomo izpodbili, laž, ki jo nam mečete v obraz bode vta knili v svoj žep. Tedaj!

DOKAZ ŠT. 1.

Vaš prvi odstavek je lepo zveržen. Vi pravite: "Da se "Glas Svobode" in njega lastnik Martin Konda lažeta — nesramno lažeta, o tem več nihče ne dvomi."

1) Glas Svobode, listu, še niste do današnjega dne, ne vi, ne Rev. Sojar, ne vaš list in ne tisti farizejski pater, ki se skriva za uredniškimi članki, nobene laži dokazali.

2) Martin V. Konda ni lastnik lista, lastnik lista je korporacija.

3) Martin Konda nima nobenega stika s pisavo teh priseg.

4) Vi, vaši pomagači in morda en odstotek od vaših naročnikov, katerih dvomimo, da imate nad 1500, morda dvomite o tem, da Glas Svobode in Konda lažeta, ker v resnici, le dobro veste, da je vse gola resnica, kar je Glas Svobode pisal in če hočete že tudi ono Francejnovu afero naprej primesti, smo prepričani, da je istina, kar se je takrat govorilo in pisalo. Ko bi mogli mrtvi vstati in govoriti resnico, ko ne bi bilo judjevih srebrnikov! — Če vzamemo vse slovenske duhovne v starem kraju in vseh devetdeset tu v Ameriki in še tistih 150 versko fanatičnih vaših naročnikov in vas pomnožimo z milijonsko številko, še ne morete reči, da nihče ne misli o tem, da Glas Svobode in Konda lažeta. Nasprotno pa lahko rečemo in smo prepričani, da je nad 4800 naročnikov Glas Svobode, poleg drugih, ki list čitajo in niso nanj naročeni, da se strinja s tem, kar Glas Svobode piše, da odobrava našo pisavo in so prepričani na ta ali oni način o resničnosti iste.

5) Največja neznalica je tisti nezakonski otrok, ki še ni rojen in kedar je rojen ne čuti in ne ve da je njegov pravi oče — rimsko kat. duhovnik.

6) Rimsko katoliška cerkev je edina, ki dela kšeft z lažmi na debelo . . . Odpusti, ostanki raznih živali itd., ki jih združujejo v vati-kanu, čudezna moč v Lurdu itd. Edino rim. kat. cerkev je tista privilegirana organizacija, kateri dopušča pošta Zdr. držav, da sme v svojem časopisu z lažjo loviti kaline. Drugim privatnim osebam pošta stopi na rep.

Toliko glede prvega odstavka, kateri pa se še ne tiče onih ponujanih \$1000.

DOKAZ ŠT. 2.

Drugi in tretji odstavek se dobesedno glasita:

Toda v zadnji števil. "Glas Sv." to je v 51. števil. z dne 20. dec. je v lažeh prekosil sam sebe, če bi to bilo mogoče. Evo dokazov! Nešto-tokrat se je temu človeku že dokazalo, da je njegova takozvana "prisega" duhovnikov iz trte zvita in izmišljena, obljubila se mu je nagrada, če dokaže pristnost te prispe, pozivalo se ga je, naj gre v Washington ž njo, a vsega tega ni storil, ampak v omenjeni št. je nagromadil to-le laž:

"Da pa ne bode mislili, da smo pisali laž, prinašamo tu dobesedno prisego duhovna P. A. Seguin, Stevens Point, Wisc., na ka-

tero je prisegel pred javnim notarjem." (Sledi izmišljena prisega, bedasta, kolikor mogoče, v angleškem jeziku, ki se je vršila dne 25. okt. 1912.)

1) Niti enkrat niste dokazali, da je takozvana "prisega" duhovnikov iz trte zvita in izmišljena. — Psovke, ki ste jih nagromadili na Skubica še niso dokazi.

2) O duhovniški prisegi, ni bilo ponujane niti najmanjše nagrade izvzemši vaše nagrade \$1000, s katero ste pa junaško pod klop zlezli.

3) Sojarjevo mišljenje glede nekakega jezuitskega posloplja na 12. cesti v Chicago in hudobni napad na Slov. Zavetišče se je nanašalo na prisego Jezuitov, ako ne bode hudi gospod reverendissime. In o tistem blufu smo vam tudi primerno odgovorili. Glede prodaje zemljišč oziroma prehoda lastninske pravice tiče se cerkvenih nepremičnin glejte prisego, ki jo položijo kardinali. Kaj pa more en jezuit dati? Prodajte Vi če morete cerkev sv. Jožefa v Jolietu! Ne bo nič gospod! Laž je običajna v vašem žepu.

4) Res je, da nismo šli v Washington radi kakšne prispe, ker imamo dokaze doma, če pa je vas tako bolelo, zakaj pa jo niste pobrali v glavno mesto in prinesli proti dokaz? Sicer pa tisto se je nanašalo tudi na jezuitsko prisego.

5) Besedila prispe se nismo mi izmislili, pač pa izhaja iz Rima. O tem bomo spregovorili kasneje.

6) Bedasta? Če jo vi tako obso-dite, pa naj bo. To dobro vemo, da kaj pametnega ne prihaja iz Rima ali njegovega področja.

7) Dotična prisega se ni izvršila dne 25. oktobra 1912, pač je na tisti dan Peter Alphonsus Seguin pred javnim notarjem, Johnom R. McDonald, pod prisego potrdil, da je resnično položil tako prisego v pričo škofa Ignacija Bourget itd.

Rev. Kranje je mojster zavijanja in zato ni čuda, da je eden njegovih najbližjih sorodnikov in dobrotnikov rekel: Janez. Janez, ta Vam je majster! In te komplimentarične besede smo si zapomnili.

DOSTAVEK.

Ker še vedno pričakujemo, da se bo Rev. Kranjčev pokazal možaka in položil nagrado \$1000 v roke tretje, nepristranske osebe, bomo počakali z nadaljnjimi dokazi do prihodnjega tedna. Tisoč dolarjev niso mačkine solze . . .

Predno pa končujemo naj le toliko zabrusimo Rev. Kranjču: Vi se norce brižete iz Konda in ga nazivljate "veleučeni bogoslovce" "blazni Konda" ter pravite: Konda v svoji neumnosti še tega ne ve, da mi lahko vzamemo v roke "The Official Catholic Directory and Clergy List for the Year 1912." Dobro, za enkrat ste si prste dobro opekli. Če imamo tiste knjige na razpolago ali ne, je naša stvar. Da pa poleg dokazov, ki jih imamo na rokah, dobimo še druge, smo se obrnili na Nadškofa Bruchesi, v Montrealu, Canada. — Pismo, ki smo ga pisali njemu, se glasi v presledkih:

Chicago, Jan., 2, 1913.

To His Lordship
 Archbishop Bruchesi,
 Montreal, Canada . . .

In order to . . . , the undersigned takes liberty to ask for some information, which your high offices can give . . .

Q. No. 1. Was there a Bourget man that was a Bishop in Montreal?

Q. No. 2. Was there a man called Peter Alphonsus Seguin ordained at the Grand Seminary of Montreal on or about . . . ?

Q. No. 3. Where is Rev. Seguin now and what become of him?

Q. No. 4. Did that Seguin, in fact any priest who is ordained promise, voice obedience, reverence to the Bishop?

Q. No. 5. Does the Bishop ask the Candidate to be faithful to all the laws of the Church, enacted in Councils?

Q. No. 6. Does the Bishop use the following words (in Latin) when He ordains a young man "Promittis mihi obedientiam et reverentiam?" to which

the Candidate says —

"Promitto". —

Q. No. 7. Promitto (promise) — what?

Trusting to . . .

Yours etc,

Albin H. Skubie.

V slovenščini se glasijo vprašanja tako le:

Vpr. 1. Ali je bil neki Bourget za škofa v Montrealu?

Vpr. 2. Ali je bil neki Peter Alphons Seguin v mašnika posvečen v Grand seminarju v Montrealu dne (tu datum izpuščamo iz raznih vzrokov.)?

Vpr. 3. Kje je sedaj Rev. Seguin in kaj se je z njim zgodilo?

Vpr. 4. Ali je ta Seguin, oziroma vsak duhoven, kedar je posvečen, obljubil in prisegel na zvestobo in spoštovanje do škofa?

Vpr. 5. Ali škof vpraša kandidata, če bo zvest vsem postavam cerkve, ki so sklenjene na cerkvenih zborih?

Vpr. 6. Ali škof rabi sledeče besede (v latinščini) kedar posvečuje mladeniča: "Promittis mihi obedientiam et reverentiam?" (Ali mi obljubiš pokorščino in spoštovanje), na kar kandidat odgovori: "Promitto" (obljubim)?

Vpr. 7. Promitto (obljubim) kaj? . . .

Ko bi bili res tako zabiti kakor si Rev. Kranje predstavlja, bi se ustrašili njegovega blufa in lepo molčali — tako pa je moral sam vkljub njegovi "učenosti" junaško pod klop zlezti, kjer pači svoj farizejski obraz kot otrok, kedar vgrizne v lesniko ali kislo kumaro. Dalje prih.

VPRAŠANJE.

Tisti farizejski pater, ki zna tako lepe (!) uredniške članke pisati za Jolietskega urednika, naj nam odgovori vsaj enkrat v dostojnem jeziku. Danes mu stavimo ta vprašanja:

1. Če so ljudje pri našem listu tako zabiti, zakaj pa tako razsaja proti njim in jim kar ves list posveti — ne da bi kaj dokazal, temveč samo zmerja kot kak cestni pobalin.

2. Če je vaša vera in rimsko kat. sistem, katerega hočete Vi zagovarjati, ne z dokazi, ampak s psovki — tako dobra, zakaj pošteni duhovniki prestopajo k protestantizmu?

3. Koliko protestantovskih svečnikov je prestopilo k rim. kat. cerkvi?

Odgovorite, ki ste tako "kunštni".

Kdo je slepar?

Na to vprašanje nam je odgovoril nek dober, veren rimokatoličan.

Največji slepar je tisti, ki zvabi denar iz tebe na nepravilen način, ki prodaja nekaj, kar nima, za drag denar. Tisti nekaj je gold brick.

Pater nam bi lahko povedal, koliko gold brickov je on prodal, koliko denarja je zvalil iz ljudi.

Nebesa, plačilo na onem svetu, strah pred peklom, odpustki itd. so razne vrste gold bricki. Rimsko cerkev, njeni agentje izvajajo milijone iz vernega ljudstva za te gold bricke.

Kdo je slepar, tat in lažnik?

Ima veliko uporab.

Severov Antiseptol ni samo izvršno ustno izpiralo, ampak je tudi bilo rabljeno okrajno v slučajih katara v nosu in tokov iz odprtini z velikim uspehom. Njegove uporabe so popolno opisane v knjižici, ki je ovita okoli vsake steklenice. Cena 25 centov v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

(Advertisement)

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1406

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer se toči vedno sveže Schoenhofen-Edelweiss pivo in kjer se dobe domača vina in najboljše u-nijske cigare.

Kegljišče.

ANTON MLADIČ

2348 Blue Island Ave. Chicago.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
 VOZIJO iz AVSTRO-
 OGERSKE v NEW
 YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice . . . . . 1. februarja | Argentina, . . . 19. februarja
 Martha Washington, 8. febr. | Oceania, ... 5. marca
 Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

GLAVNI
 ZASTOP
 ZA
 AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

K. H. Kempf glavni zast. na zapadu 120 N. La Salle St. Chicago

Modne
obleke in
svršniki.

Največja zaloga,
 najboljša kakovost
 in najnižje cene
 najdete vedno pri

JELINEK in MAYER,
 imitlja.

vogal Blue Island Ave in 18 cesta

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
 od 8.—10. ure predpoludne
 od 1.—3. ure popoldne in
 od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
 814 Ashland Ave.:
 od 4.—8. popoldne.
 Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

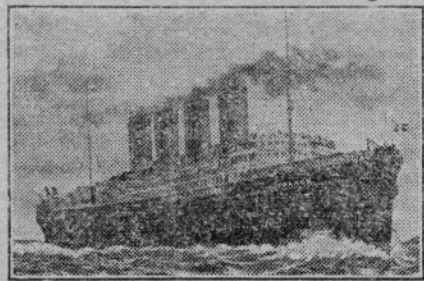
sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez
 Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažje postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River
 vzhodje 15th St., New York
 City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak četrtek ob 10. uri zjutraj:

S. S. France (nov dvovijak)
 S. S. La Lorraine

S. S. La Provence
 S. S. La Savote

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)
 S. S. Niagara

S. S. Chicago
 S. S. La Touraine

Glavnizatop na 19 State St., New York.

MAURICE W. KOZMINSKI.

glavni zastopnik za zapadu, 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOBITE DOBRO URO Z LAHKA!

To elegantno imp. RAILROAD URO s 21 kamni, navijakom, ročajnim opuščalom, patentiranim regulatorjem in s mnogimi drugimi stvarmi, absolutno natančno in zanesljivo, 20 LET GOLD FILLED hunting pokrov, ki lepo zrisan. Ta ura je nalašč izdelana za železničarje, ki morajo imeti zanesljiv časomer. Oboje velikosti. POSEBNA PONUDBA: To uro pošljemo na vaš naslov C. O. D. \$5.75. Ekspres plačate sami. Če ni ura talka, ko je preiščete, ne rabite plačati niti centa. Pozlačena verižica in privesek zastoj z vsako uro.

EXCELSIOR WATCH CO.
 505 ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILL.

DOPISI.

Federal, Pa.

Da ne bodo ljudje mislili, da tukaj čisto spimo sem se jaz predrznil napisati nekaj vrstic iz te približno trideset let stare slovenske nasebine. Slovencev je tukaj precej veliko in večinoma imajo vsi svoja domovja, hiše in tudi nekaj zemlje zraven. Ukvarjamo se tukaj nar bolj s kopanjem premoga in sedaj delamo s polno paro. Zaslugež je pa kakor ima kdo delo ali prostor v premogokopu, ampak to se pa ne ve koliko časa bode vsakdanje delo trajalo zato ker iz tukajšnjih krajev pošiljajo premog večinoma po jezerih na severne kraje. In kakor hitro jezera zamrznejo pome-ni za nas premogarje popolni po-čitek, ali pa k večjem delu po dva do tri dni v tednu. Ko ravno pri mizi sedim naj še omenim od tu-kajšnje slovensko farške afere, ka-tera se je ravno pred kratkim od-igrala. Tukajšnji Slovenci so si po-stavili svojo cerkev nekako pred osemnajstimi leti, in pokojni Rev. Joseph Zalokar je bil kot u-stanovitelj in vse je bilo dobro do njegove smrti lansko zimo. — Na spomlad se je pa priklatil iz West Morelanda okraja dobro poznani Rev. M. Tušek in on je ti bil pr-ve vrste izkristiševalce slovenskih delavcev. Zatoraj Slovenci, če se bode hotel vgnjezditi, kjer ste Slovenci čuvajte se ga, da vas ne bode nasmukal kakor je tukajšnje farane. Tukaj je prišel preteklo pomlad in prva stvar njegova je bila Slovence spraviti proč od cerkve in to je tudi storil. Razun enega so se vsi poslovlili od cerk-ve, eden je pa rekel kar so me starši naučili to hočem tudi drža-ti, čeprav vidim, da ni prav da "gospud Slovence tako fiksa". In ta farška gonja je trajala precej dolgo. Slovenskih otrok ni hotel krstiti; kadar je šel kak Slove-nec k spovedi, ako mu ni obljudil da ne bode nikdar več v petek pokusil mesa, je rekel, poberi se prasee, odveze nimam za tebe; Slovence ravno tako, ako mu ni mogla ali hotela obljuditi, da ne bode več v petek mesa kuhala in on je pa začel vpiti vprico navzo-čih: Svinja kranjska meso žreš! Za pokopovanje mrličev ravno tako ko je bil vprašan ob kate-rem času da bi bil privoljen poko-pati tega ali drugega Slovence je bil odgovor od njega: jaz ga ne bom, če ga hočete tukaj gori na pokopališču leži (Zalokar), on ga naj vam pokoplje če pa niste s tem zadovoljni, ga pa sami pokop-plate v gnoj.

Zaradi porok je bil ravno tako nesramen. Uglednega trgovca hči se je morala civilno poročiti zato ker je bila odkritosrčna Slovenka in če je ravno poročil računal je samo trinajst dolarjev. In ravno zato so bili Slovenci primorani ci-vilno poročiti se. Ampak "vsaka sila do vremena" in to je bilo ravno tako pred nekaj tedni je začel črnak skakati po nemških hišah zato ker k Slovincem ni smel in je iskal podpise kdor da bi se bil hotel podpisati da naj še ničvrednež ostane. In čez par dni pa že dobimo novico da černuh mora v najkrajšem času zapustiti župnijo. In res noč ga je vzela in žnjim tudi ves denar, kar ga je bilo mogoče odtrgati včas, ko je on tukaj ovčice pasel; denar je v svoje žepe stlačil. Od cerkvenih mož se je slišalo povedati, da je bilo nad tri tisoč dohodkov in se-daj pa ko je nastopil novi duhov-nik je pa dobil sedem in pol do-larjev denarja in vsako knjigo ko pogleda pa vidi samo dolg.

Nemci sedaj silno žalujejo prvi-ko so mislili da bodo Slovence spravili proč od cerkve in drugič če se razmere ne izboljšajo bodo morali še za popred omenjenim izkristiševalcem dolgove plačevati

K sklepu tega pisanja pozdra-vim vse bralce in bralke Glas Sv.

Opazovalec.

Gilbert, Minn.

Že mnogo časa je minulo od kar sem bil pisal v Vaš neprecenljiv list Glas Svobode, in pisal bi več-krat, toda nisem preveč izvežban v pisavi, torej veliko časa pote-če predno je dopis spisan; to je vse kar me je naučil Kristov na-mestnik. Toda kaj učit? Krščan-ski nauk in pa križevpot molit itd., pisava in pa branje je bilo

pod klopjo. Danes se me je pa prišla neka jeza, ko mi je pri-šla v roke tista Jolietska obual-na cunja z dne 3. t. m. št. 5, kjer sem zapazil, kako slov. narod tepta v člankih, pisano iz Gilbert, Minn. Kaj je vse pisal ta katoli-ški teliček, je že od sile. Najprvo hvali, da je lepa zima, mislim za to ker je vse belo, a tisto pa ne piše, da je mrzlo, da kar pokajo bajte od silnega mraza; po tem je tudi pohvala z delom, kar O. K. je že spričetkom; hiše božje tudi ni pozabil, od vznaj so jo že ob-delali, sedaj se prične vznatraj. — Mislim, da se bode še dolgo delala, ker zmanjkuje groša. Ali škoda, ko ni res že dodelana; to se teli-ček silno pritožuje; baš uredniku v Jolietu piše, da se še sedaj ma-šuje v župnišču in zakramenti so tam shranjeni — mogoče pri . . .

Tudi to mu je težko pri sre-nu, ker piše, da se človek nemore ni-kdar zadosti bogu potožiti, če ni v božji hiši; — zares pravi teli-ček, ki mora imeti prokleto kos-mato dušo in vest. Po tem piše, da se sedaj mašuje v jutro ob 7. uri, toda v župnišču ni zadostno prostora, kar je tem glumaču čez glavo tako, da je pozabil na ne-deljo, ko se mašuje v tuji cerkvi ali pa ni hotel zapisati, da se pla-čuje za najemnino ogromno s-vo to \$12.00 in to vsako nedeljo je nekaj mesecev. Čemu ste norci prodali staro cerkev, ki je bila dosti velika, pa še tujem narodu je šla v last!

Fej! to je žalostno, ko se še do-bi tak katoliški tramp, kot si baš ti! —

Dotični članek oziroma dopis, ki ga spodaj podam, moram re-či, da me je pričel boleti trebuh, ko sem ga čital; glasi se takole: "Jaz sem bil v Chisholmu tri leta, pa sem videl vsako nedeljo polno cerkev, ki je še enkrat tako veli-ka, kot je pri nas. Tu ima fara 5 kemp in mesto, pa ne vidiš od ne-deljah in zapovedanih praznikov ljudi iz vsake kempe pri sv. ma-ši, kvečjem kakih 15 oseb. To je žalostno; mislilo je da zadostno č- gre k sv. maši enkrat ali dvakrat v letu. Kam smo prišli Slovenci! V starem kraju ima marsikteri e-no uro hoda pa gre v cerkev, tu-kaj pa drugi narodi hodijo, naš veren narod se pa odteguje. To je pa za to, ker ima naš narod slabe časopise in slab časopis je slab tovariš. Nekteri imajo naro-čen Glas Svobode, pa ga od hiše do hiše nosijo, a zakaj se pa ne bi od hiše do hiše nosil list Ave M. ali pa A. S. ne pa ta kačja zale-ga?"

V odgovor ti dam 1. da si bu-dalo. Spričetka si pisal, da se ma-šuje v župnišču in da ni prostora, kam pa hočete iti vsi? 2. imaš zo-pet neumnost: ker si tako pobo-žen, ne bi se smel okolo ozirati pa preštevati ljudi, koliko jih je v cerkvi, razumiš li farizej! 3. Ako tako toguješ po stari domovini; idi iz Amerike, bo vsaj enega hi-navea manj tu. 4. Nemoj kaj se jeziš nad list G. S., ko ga nosijo od hiše do hiše; naroči si ga rajši, boš kaj razuma dobil. Zakaj ga nosijo, ti jaz povem: Vedi, da ti-šti ki je najn naročen, je mož poln eneržije in gleda, za procvit in napredek naroda, zato pa gremo odločno od hiše do hiše — do ci-lja. Čemu pa ti ne greš s tvojima dvema "vzlednima" listoma na popotovanje? Mislim, da tvoja katoliška eneržija ti je v hlače padla; kaj ne?

Ker veš, da jih je malo, da bi se ozirali na tisto tvojo Ave. M. ali pa Jolietsko cunjo, tedaj tudi veš, da je malo takšnih teličkov, kot si ti. — 5. Ti naznamim, da a-ko pišeš dopis, se daj tudi podpi-sati svoje lastno ime ne pa dru-zega. Jaz sem prepričan, da do-tičnik ni pisal, ker še dokaj pisa-ti ne zna.

Tukaj ti je zrealo, da si se do bro butni po gofli, in 6. ti kličem pjdji na pot s tvojimi "dobrimi" listi, daj agitirati; "dobra roba" naj gre med svet! Mislim, da imaš strah pred ljudmi, se sramuješ, ker si katoličan!

Za danes naj zadostuje, h kon-cu dopisa pa kličem vsem naroč-nikom G. S.: Živili rodoljubi! in želeč srečno novo leto! Tebi Gl. Sv. pa 1000krat več novih in do-brih naročnikov v letu 1913.

Opazovalec.

Chisholm, Minn.

Tukaj delamo še dokaj dobro in tudi se zasluži tako, da si vse-eno še lahko privoščimo kakšen kozarec ječmenovca in da se ob priliki razveselimo.

Tudi ne smem pozabiti, da nas je obiskal neki popotovalec iz Jolieta, Ill., ki je trdil, da ga ve-seli nekoliko si ogledati naša že-lezna okrožja, pri tem se je pa iz-dal za zastopnika A. S. Kakor se je videlo, je bolj zastopal G. S. in Proletarca, kot pa A. S., kajti pri vsaki priliki je imel na jeziku ta dva lista. Poleg tega je pa tudi povedal kako so napredni v Jo-lietu in kakšne "bogataše" ima-jjo, samo žal ko ni povedal koliko imajo siromakov; no, pa saj je nemogoče, da bi bili siromaki tam, ker homo itak kmalu prište-ti v Joliet, v "sveto mesto", kjer so vsi že sedaj tako sveti, da ni tam nobenega čitatelja Glas Svo-bode. (Op. ur. Oho! Kaj Rev. Kranjec ni "nobeden"? In pa raz-ven tega čitatelja Gl. Sv. je tudi precej naših naročnikov tam).

Pripomniti moram še Jolietske-mu modrijanu, da če je že zastop-nik katoliškega lista, vendar še ne zna dovolj prodajalnega si-стема, katerega se poslužujejo za-stopniki družih listov. In tudi naj-mu bode povedano, da nas prav nič ne briga kaj je Konda ali kaj je on bil, toda reči moram, da Kondov list je prvi prižgal luč v Ameriki, katera tako silno sveti, da jo vsi Jolietski "katoličani" s Sojar-jem, patrom Anzeljem in drugovi z vso blagoslovljeno vo-do ne pogasajo, in tudi Vi neum-ni in breznačajni K. Kolikor bolj gasite, toliko bolj gori in sveti.

Nas tudi ne briga, kaj je Za-krajšek, ali pa njegov brat; reči pa smemo, da je Zakrajšek izvr-šten urednik za delavski list; družega nas prav nič ne skrbi. A-ko je njegov brat župnik tedaj mu ni treba biti socialist, ima drugi "business". Klepec naj si tudi zapomni, da socialist nemo-re biti, dokler dovolj ne razumi bedo, katera zatira delavca ter ga napravi še bolj nevednega, kot bi znal biti; to je za sveto ve-ro in cesarja, geslo rimskih pape-žev in njih hlapcev — zatiralec ljudstva! Izrek pravi: Vrzi ka-men v tistega, ki je čist."

Opazovalec.

Springfield, Ill.

Prihajam z žalostno vestjo za vse brate in sestre; nemila smrt nam je ugrabila našega vsmr-mljubljenega sobrata Frank Drga-na, ki je bil zvest član našega dru-štva št. 36 v Springfieldu. Ome-njeni sobrat je bolehal na notraj-ni bolezni že čez leto dni, lansko leto je prebil v bolnici, čez polet-je se je pa preživel pri tukajšnjih rojakih, seveda brez vsacega de-la. Meseca novembra se je podal v vročno hišo; kjer pa radi bo-lezni ni mogel prebivati, vrnil se je čez mesec dni zopet nazaj v na-šo naselbino, kjer ga je pod stre-ho sprejela tukajšnja slovenska obitelj Puš. Bil je tu najbolj po-strežen ter preživel poslednje dni svojega življenja in dne 25. de-cembra zjutraj ob 7. uri mirno in za vselej zaspal.

Živ dokaz v kako žalostnih raz-merah živijo in umirajo proletar-ci, stvarniki vsega bogastva na svetu.

Tukajšnje društvo št. 36 S. S. P. Z. kojega član je bil rajnki, mu je priredilo veličasten pogreb, kakoršnjega še ni bilo v naši na-selbini. Člani kakor tudi drugi rojaki so se vdeležili v obilnem številu in tukajšnja slovenska godba, katere je bil umrli tudi član, mu je pred hišo žalosti za-igrala, par žalostink, nakar smo ga spremili na pokopališče. Ob-gomili se je prečital primeren go-vor iz pravilnika S. S. P. Z., kar je napravilo globok vtis na vse navzoče. Godba je zaigrala posled-njo žalostinko, pevsko društvo "Prešeren" pa zapelo pretresujo-čo nagrobnico. S tem je bila kon-čana pogrebna slavnost.

Rajnki je bil star 39 let, doma v Zagorju ob Savi, kjer zapušča očeta, brata in sestro, katerim iz-rekamo naše sožalje, a njemu pa bo di lahka zemlja!

Slovenci, kateri še niste člani kake organizacije, tedaj se pri-družite S. S. P. Zvezi. Naša orga-nizacija skrbi po bratsko za obo-lele in ponesrečene brate in se-

stre, po njih smrti pa izplača de-dičem posmrtnino, ter tako skr-bi za vdove in sirote in osivele stariše.

Pozdrav vsim članim S. S. P. Z. ter vsim čitateljem G. S.

Anton Avbel.

Pony, Mont.

Lažje zavrtam tri luknje po dva čevlja globoko v trdo skalo (sem prospektor), kot pa spravim skup en dopis. Vseeno pripravil sem se napisati par vrstic.

Čudim se vaši vstrajnosti go-spod urednik; koliko krasne, za-nimive in čez vse koristne dušne hrane prinašate svojim maročni-kom, in vse to za dva dolarja na leto. Patentirani hinavci so vam pa tudi morabiti hvaležni za ma-zilo, katerega prinašate zanje brezplačno in sicer je to mazilo iz-vrstno in ga niti Trinerjev Lini-ment ne prekaša, ki je prav dobro mazilo proti raznim bolečinam in trganjem.

Papež je Kristus sam. To velja tudi za sedanjega rimskega jet-nika, ki je zakopan v zlatu in i-ma, taka velikanska posestva, da ima na svojem vrtu velik zverin-jak. Seve jaz tega zverinjaka ni-sem videl in ne vem če so tiste zveri pravi levi, levjine, sloni, ži-rafe, krokodili ali pa samo tako nazivljajo razne kardinale, kano-nike in druge celibatarje in celi-bataree. Naj reče kdorče kar ho-če Jože Sarto je po milosti božji postal rimski včlovečeni bog.

Ob tistem času, ko je bil Jože Sarto izvoljen za rimskega pape-ža je pisal Slovenski Narod v Ljubljani o neki resnični dogod-bici, ki je prav značilna za sedaj-nega papeža.

Bilo je leta 1859, v času vojne med Francijo, Italijo in Avstri-jjo. Jože Sarto je bil župnik v Tre-vicio, ki je spadala pod Avstrijo. v svojih cerkvenih govori-h je vedno hujskal svoje verne proti Avstriji, svojega brata, ki je bil avstrijski orožnik, je pa pregovo-ril, da je dezertiral v Italijo.

Če bi pa takrat dobilo avstrijs-ko vojno sodišče župnika Jožeta Sarto v svoje krenlje, bi prav gotovo nikoli postal "nezmotljiv", ampak dobil bi plačo za svoje iz-dajalsko delo najbrž na vislicah. Razume se, da naši gospodje v črnih suknjah bodo stvar takoj znali zaviti in bodo svojim ovči-eam rekli, da tako je hotela božja Previdnost.

Razume se, da v očeh pametnih ljudi, sosebno tistih, ki so takrat za Avstrijo trpeli in se vojskova-li, ostane ta Kristusov namestnik ali Kristus sam navaden izdajalec domovine.

Če bi Krist v resnici eksistiral ali če bi mu bilo res kaj mar za rimsko kat. vero in cerkev, kate-ro so tako popačili, da ne vsebuje niti jedra tega kar je Krist u-čil, potem bi se Krist sramoval ta-kega namestnika, ga sunil s pre-stola in ga pognal med vrage — v kak jezuvitski kloster.

Po njih delih jih bodeite spozna-li! Živeli svobodaši, ne bojte se črnuharjev, ki Vam namesto do-kazov, mečejo podle psovke, ker itak družega ne vedo. To se učijo štiri leta v lemenatu. J. Tokin.

Položaj dela.

Vsako delo, bodisi fizično ali duševno je odvisno v prvi vrsti od popolnega zdravja, ker stalno de-lo postane nemogoče, kadar nam semintam naša moč odpoveduje. Najpomembnejša zahteva je, da o-hranimo naš prebavni aparat v dobrem stanju. Dokler smo v stu-nu sprejeti in prebaviti dovolj hrane, ne bo slabša naša proiz-valjalna moč. Ko hitro zapazimo kako spremembo, bi morali takoj rabiti Trinerjevo ameriško zdra-vilno grenko vino. To zdravilo de-luje hitro in gotovo. Isto bo izti-ralo vso nesnago iz našega telesa in pripravilo prebavne organe za novo hrano. Isto bo ojačilo te or-gane in napravilo njihovo delova-nje točno in regularno. V lekar-nah. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tri-nerjev Liniment hitro prežene bo-lečine iz mišič in členov.

(Advertisement)

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Svo-bode"!

It doesn't pay to neglect your Health.

Če pridete domov bolni, če imate glavobol, bolečine v prsih, grlu in potem obolite za nekaj tednov?

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

poznano staro domače zdravilo vas reši bolečin, ako ga takoj rabite.

Imejte vedno steklenico doma. Vsi predpisi so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice.

Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N.Y.
Dr. Richterjevo Congo Pilule olajšajo. (25c. all 50c.)

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje druš-tvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8006.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

SVOJI K SVOJIM!

"Ali že imate gramofon? Ali i-mate slovenske gramofonske plo-šče? Rabite li uro, verižico, prstan ali kakoršnešbodi zlatnino in sre-brnino? Vse to najdete v našem ceniku, ktereга Vam pošljemo za-stonj, in poštne prosto, samo pišite ponj."

A. J. Terbovec & Co.

P. O. BOX 25, DENVER, COL.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak prigrizek. Pod vodstvom Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cer. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

iosenske in zimske obuče.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prostogorak in mrzel prigrizek vsak dan.

SLOVENCIM POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborna impor-tirano pilsensko, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepul

Izvrstna kuhinja. Fine vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bliži-ni Blue Island Av. in zap. 18. ul.

Social Club Saloon

— Edina slovanska tvrtka v mestu —

J. Klanchnek in J. Pangerčič

312 Garrison Ave.

lastnika in prolažalca likerjev na debelo.

Prenočišča za potnike.

FORT SMITH, ARKANSAS.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšee.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Soba štov 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

Tel. 8980 MAIN

GOSTILNA

kjer je največ zabave in najvrd vžitka za par centov s biljardne mizo na rampolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovce z vinom, cigarami, mrazim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

Irgovina s nevedobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1888

Velika zaloga obval najnovejše kake-vosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Tel. Canal 1386

Dvorane za vse prilikoosti.

VODAKOV BUFFET

1825 So. Loomis St.

vogal 18. Place. CHICAGO

Tel Canal 3764

RUDOLF SMRCEK

Edina slovanska knjigo-veznica v Chicagi

1412 WEST 18th STREET

Se priporoča rojakem.

Najnižje cene.

ČE NE PREJMETE

prihodnje številke Glas Svobode in če dolgujete na naročnini, je to znamenje, da smo Vam list ustavi-li. Ponovite naročnino še ta teden.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Nesreča ali umor? V Hlevišah, glavarstvo Logatec, so našli kakih 100 korakov od pota moško truplo, ki je moralo že nad pol leta ležati zunaj. Glava, noge čevlji, vse je ležalo raztreseno drugo od drugega. Listin mrtvec ni imel pri sebi, zato se identiteta ne da dognati. Obleka je boljše vrste, truplo že skoro docela razpadlo ter poškodovano po zvereh. Nekateri spravljajo dogodek v zvezo z gradnjo nove ceste Rovte-Žiri. V obližju ni slišati, da bi koga pogrešali.

Ustrelil se je v Podragi pri Postojni 38 let stari čevljarški mojster Jožef Benčina z Reke. Zapuščena žena in šest neposkrbljenih otrok.

Zločinska mati. V Kranju je dne 9. m. m. samska deklica Marija Žičkar, doma iz Rajhenburga, ki je služila pri trgovcu Kranjcu, umorila svoje novorojeno dete, katero je utopila v škafu vode in spravila pod streho. Čez šest dni so dobili mrlčika ondi zmraznjene-ga. Gospodar je hudobno mater o-ovadil na sodišču, kjer je priznala zločin. Pri raztelesenju so našli v želodcu otroka kos ledu. Hudodelka je zaprta.

Nesreča na železnici. Dne 17. m. m. zvečer je šel preko železniške prog na Lazah 45 let stari delavec Janez Makovec. V tem trenutku je privozil na postajo brzovlak. Stroj brzovlaka je Makoveca zgrabil ter ga vrgel z vso silo na tla. Makovec je poškodovan na levi roki, nogi in na glavi.

Zemlja se je podsula v rudniku v Zagorju ob Savi na delavca Lovrenca Borštnerja. Borštner ima zlomljen križ ter bo skoro gotovo umrl.

Samomor. Ko je dne 20. m. m. popoldne okoli pol 4. prišla Antonija Kiklj, žena vpkoojenega železniškega uslužbenca, rojenega 1861 v Ljubljani in semkaj pristojnega, domov na Krakovski napis št. 10, je opazila v omari za obleko svojega moža sloneti, ki je imel za vratom zadrgnjeno vrvi-co. Takoj je poklicala zraven stanujočo stranko, da sta mu vrvi-co prerezali ter ga položili na posteljo. Ker je bil Kikelj še nekoliko gorak, sta ga začeli z blagoslovljeno vodo obupati k življenju, a je bilo že prepozno. Na lice mesta došla policijska komisija je zamogla konstatirati le smrt in je odredila, da so truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Na nesrečneža so zadnje čase vplivale neke razmere tako, da je postal od dne do dne otožnejši in se je bil vsled tega menda preveč spustil v pijačo tako, da se povsem upravičeno sodi, da je ta čin storil v duševni abnormalnosti.

KOROŠKO.

Roparski napad v Beljaku. Beljaška policija je našla dne 18. m. m. zjutraj pri cerkvi sv. Križa neznanega moža nezvestnega na cesti. Mož je bil težko ranjen in šele zvečer se je nekoliko zavedel. Še na pol zmeden je pripovedoval, da je doma na Kranjskem, kjer je prodal svoje posestvo za okoli 5000 K in se namenil v Ameriko. V Beljaku je ostal par dni. Napadel ga je nekdo pri cerkvi in ga pobil ter mu odnesel 4800 K denarja. Policija je uvela preiskavo, ki je dognala sledeče. Napadeni je Fran Petrič iz Kranjske in je res tisti dan dvignil v posojilnici 5000 K. Seznanil se je slučajno z bivšem hotelskim slugo Jakobom Potočnikom, s katerim sta popivala po gostilnah. Potočnik je seveda videl da ima Petrič denar in na poti ga je napadel. Potočnik je nameraval brzokone vreči Petriča v Dravo toda to se mu vsled telesne premoči Petričeve ni posrečilo. Pač pa mu je odnesel denar in pobegnil. Aretirali so ga v okoliški gostilni, kjer je popival in se bahal z velikimi svotami denarja. Pred aretacijo je hotel pobegniti, toda to se mu ni posrečilo.

Zagoneten napad. V Celovcu so našli v nekem parku poleg dežel-nobrambne vojašnice delavca Fr. Franketa nezvestnega. Franke ima več težkih poškodb na glavi. Ko se je malo zavedel je govoril v odlomljenih stavkih, da ga je napadel mlad fant vsled ljubosumnosti.

Ljubezen in Amerika. Zaljubilo se je šestnajstletno dekletce Mari-

ja Gaglova v beljaški okolici v 18letnega hlapca Luka Kronika. Ljubezni nista mogla skriti, zvedeli so za njuno razmerje sosedje, zvedeli so končno tudi stariši. Nastal je doma strašen polom in mlada zaljubljenka je moralo od doma. Zatekla se je k svoji teti Josipini Legatovi tudi iz Beljaške okolice. Toda s tem ni prenehala ljubezen in končno je prišlo dekle do sklepa, da pobegne s svojim ljubimcem v Ameriko. Denar? Teta njena je imela hranilno knjižico. In šla je Marija Gaglova v tinto spalnico in ukradla knjižico. Pod pretvezo, da se vrne domov, se je odpeljala v Beljak. Tam se je gestala s Kronikom. Knjižica se je glasila na ime Josip Mayer in je bila vredna 4000 K, obresti so narasle že nad 600 K. Dvignila sta 3000 K in obresti in se napotila v Ameriko. Dobro sta se imela in srečno sta potovala. Toda v Ameriki jih je čakala nesreča. Niso jih pustili izkreati, vrtniti sta se morala nazaj, obenem pa jih je izsledila policija. Pripeljali so jih domov. Pri njih so dobili še nekaj čez 2 marki denarja, knjižico z vlogo 1000 K pa sta vrgla iz jeze v morje. — Obsojena sta bila Luka Kronik na 2 leti in njegova miljenka na 18 mesecev težke ječe. —

PRIMORSKO.

Žrtev dela. Pri razkladanju parobroda v novi luki v Trstu je ponesrečil 53 letni Ivan Ternič iz Rojana. Težki tovor se je vsul nanj in ga stisnil, da je revež kmalu na to izdihnil.

Vojak na straži ustrelil kmeta. Na železniški progi Gorica Sv. Lucija je ustrelil vojak, ki je stražil železniško progo kmeta, ker ta ni obstal na vojakov klie.

Razširjenje ladjedelnice v Sv. Roku. Upravni svet ladjedelnice v Sv. Roku v Miljah je sklenil razširiti podjetje in nakupiti v to svrhu zemljišča za 18,000 kvadratnih metrov.

Mlad zločinček. Dne 17. m. m. popoldne okoli pol 4. je desetleten pobalin ranil z nožem desetletnega vajenca Julija Simonoto, ki je na nauku v neki mlekarni. Pred dvema dnevi je peljal svoj voziček po ulici Campo S. Giacomo. Mlad pobalin ga je najprej obmetaval s kamenjem in mu potem nagajal pred vozom, da ni mogel naprej. Ko se je vsled tega razjezil, je privoščil mlademu za-ušnico. Pobalin se je maščeval in ranil Julija v spodnji del trebuha in sicer zelo težko. Julija so peljali takoj v bolnišnico, kjer so ga operirali in upajo, da mu ohranijo življenje. Nesrečnež je živel s petnajstletno sestro Artemizijo. Mati jima je umrla pred leti, ko se je vsa družina vrnila iz Amerike v Trst. Oče se je pa pred meseci zopet povrnil v Ameriko in pustil Julija in Artemizo usodi. — Zgodbe vsakdanjega življenja revnega ljudstva.

Ranjen kmet. Dne 18. m. m. zjutraj je bil sprejet v tržaško bolnišnico kmetovalec Josip Križman iz Saleža, katerega je kmetovalec Josip Grilane tudi iz Saleža ustrelil trikrat z revolverjem. — Stanje Križmanovo je nevarno.

Smrtna nezgoda vojaka na straži. Vojaka, ki je stal na straži na železniškem mostu blizu Prvačine je zadel brzovlak in ga popolnoma razmesaril.

Nesreča ali zločin? Krojaški mojster Balcar v Trstu je našel v sobi, v kateri je stanovala že več mesecev 40letna Virginija Dane-luti, to žensko mrtvo poleg postelje v mlaki že strjene krvi. Zadevo je ovdal policiji, ki je uvedla strogo preiskavo, kajti mogoče je, da je bila Danelutijeva, kljub temu, da je opravičen sum, da se je v pijanosti ponesrečila, zavratno umorjena.

Poštna tatvina na parniku. Na Lloydovem parniku "Grof Wurm-brand" je izginila med vožnjo ob Dalmaciji poštna vreča, v kateri je bilo 10,000 K. Vse preiskave moštva, potnikov in parnika so bile brezuspešne in nimajo o tatu dosedaj še nobenega sledu.

ŠTAJERSKO.

Poskušen samomor. V Ptujju se je 15. dem. poskusil ustreliti narednik tukajšnjega pionirskega bataljona L. Sachmann. Ranil si je s strelivom pljuča, vendar bo pa najbrž še ostal pri življenju. Življenje si je hotel vzeti zaradi nesrečne ljubezni.

Požigalec. V Ptujju so zaprli ko-čarja Alojza Kralja iz Krčevine,

ki je osumljen, da si je sam zažgal hišo.

Poizkušen samomor vojaka. V noči od 13. na 14. m. m. se je poizkusil na straži pri skladiščni artiljerijski vojašnici s službeno puško usmrtiti topničar Janez Schleussner, rojen na Dunaju. — Krogla mu je predrla spodnjo čeljust in kost. Poškodba je huda, pa ne smrtno nevarna.

Napad na smodnišnico. V Kalsdorfu na Štajerskem je dne 26. m. m. zvečer proti 8. uri ustrelil z revolverjem neki neznanec na vojaško stražo pri smodnišnici. Vojak Vaclav Babič je bil hudo ranjen. Izsledovanje storilec je bilo dosedaj brezuspešno. Kdor storilec zasledi, dobi 500 K nagrade.

Nesreča na železniški progi. Iz Dornberga poročajo: Tu se je zgodila na železniškem mostu velika nesreča. Proga je zastražena po vojakihi in tako tudi most ki pa je tako ozek, da je prostora komaj za vlak. Most je stražil vojak, ki pa se ni pravočasno umaknil pred vlakom z mesta. Vlak ga je prijel in povozil.

Konj ga je ubil. V Trbovljah je konj hlapca Antona Barliča tako močno udaril v obraz, da je Barlič vsled poškodb umrl.

Mrtvo so našli v Spodnjem Jakobskem dolu pri St. Jakobu v Slovenskih goricah v njeni koči 68letno viničarko Jožefo Štifter. Kako je storila smrt, se ne ve.

Trileten otrok zažgal. V Št. Petru na Medvedovem selu so te dni zgorela vsa poslopja posestnika Gregorja Škorca. Zažgal je triletni otrok, ki se je igral z vžigalicami.

RAZNO.

Ogrski krvnik v parlamentu. — Pred kratkim se je prikazal v parlamentu v Budimpešti krvnik Miha Bali v fraku in cilindru. Seveda je vzbudil pozornost in par poslancev je bilo hitro okoli njega; stiskali so mu roke. Ali ni zahteval Tisza, da bi menda Bali kakega poslanca iz opozicije obesel, marveč Bali je le iskal poslanca Stankovanskega v svrhu nekega priporočila.

O treznosti Jugoslovanov piše v "Dnevu" zdravnik dr. M. Rus, ki je bil na Bolgarskem, takole: "Nekaj posebnega je pri Bolgarih treznost. Sploh pri Srbih in Bolgarih ni pijančevanja. V Belgradu se je zgodil slučaj, da se je neki vojak opil. Ko so ga gnali vojaki po ulici v vojašnico, so ljudje pljuvali pred njim in se zgražali nad tem, da se srbski vojak spozabi. Treznost je ena najlepših lastnosti Srbov in Bolgarov — in lahko rečemo, da je treznost mnogo pripomogla njihovim velikim uspehom. V celi bolnici nismo imeli niti kapljice vina, ali kake druge opojne pijače, bila bi pa tudi popolnoma odveč, ker bi bil bolgarski vojak užival alkohol kvečjemu za kazen."

Gledališče zgorelo. V Nantesu na Francoskem je zgorelo do tal gledališče. To je bilo največje provinencialno gledališče na Francoskem. Človeških žrtev k sreči ni. Škode je okoli tri četrti milijona frankov.

Revolver, s katerim je bil ustreljen Canalejas, so na slovesen način popolnoma uničili. Stara španska tradicija zaukazuje, razpršiti tudi zadnje ostanke orožja, s katerim je bil usmrčen vladar ali visok državnik. In tako so tudi revolver, s katerim je bil ustreljen Canalejas, razdrobili in uničili.

Na Tarabošu poveljujejo nemški častniki. Tudi srbski vojaki so pravili, da so v turških večjih trdnjavah poveljevali nemški častniki, vsled česar je pri Srbih, ki smatrajo avstrijsko politiko za nemško, nasprotstvo do Avstrije z njihovega stališča razumljivo. V vsakem Nemu vidijo prijatelja zakletega turškega sovražnika in svojega neprijatelja. V tem jih utrjuje še bolj nemško časopisje, ki se je Srbom kazalo sovražno, je njihove velike zmagе zmanjševalo in o srbski armadi poročalo sploh le slabe reči.

Srbski vojak zaboden z bajonetom. "Ungarische Correspondenz" poroča, da je neki vojak 6. infanterijskega polka, Srb, nagovarjal sovojake, naj zbežijo z njim vred v Srbijo, kjer jih hitro sprejmejo v armado kot podčastnike, ki bodo imeli dobro plačo. Neki vojak se je pri takem nagovarjanju razgrel, vzel bajonet in zabodel Srba. Ta vojak je baje hitro avanziral za korporala in še premijo mu je dal general Tresztiansky.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja

Prodaja

DENARJE
v staro domovino

PAROBRODNE
LISTKE

potom c. kr. poštne
hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

za vse prekmorske
parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

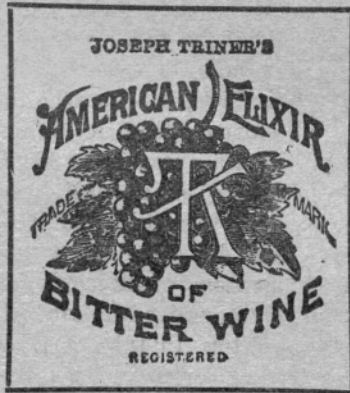
Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Hranitev ljudstva

V teku zadnjih par let so zdravniki posvetili največjo pozornost vprašanju hranitvi telesa od zgodnje mladosti do zrele starosti. Sporazumeli so se na tem, da mnoge bolezni se lahko prepreči in ozdravi z pravilno hrano. Tako zdravljenje je lahko in ugodno. Potrebno je le izbrati hrano, ki vam ugaja in dokončati gotovo mero, katero morete in smete zavžiti. Če je vaš apetit slab in prebava počasna, rabite

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To dobro znano zdravilo bo ojačilo oslabele prebavne organe in bo reguliralo njihovo delo. Isto bo osnažilo čreva in jih ohranilo čista in močna. Priporočamo ga za:

ZAPRTJE,
BOLEČINE IN GRIZAVICO,
NEPREBAVNOST,
GLAVOBOL,
BLEDEST IN SLABOST,
NESPEČNOST,
ZGUBO TEKA,
SLAB POČUTEK PO OBEDU.

Rabite Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino, ko hitro zapazite najmanjši nered. Dajte to zdravilo dekletom in ženam, ki trpe vsled glavobola in bolečin v križu; dajte ga nervoznim, revmatičnim in slabotnim ljudem!

Za dobiti v lekarnah in pri

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

ZASTONJ
MOŽEM

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, revmatizem in trganjev kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vtrci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavajo denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da m tako pošlite.

Ime.....

Pošta..... Država.....

NEKAJ ČRTIC O IZSELJEVANJU.

Dr. Slane.

Lepo razpravo o izselitvi avstrijskih Slovanov v Ameriko je spisala leta 1910. Emily Greene Balch, profesorica politične ekonomije na Wellesley College v Wellesleyu, Mass.: Slovansko priseljevanje v zedinjene ameriške države, katero je na nemški jezik preložil dr. Stefan pl. Philipovich (Dmaj Franz Denticke: Slavische Einwanderung in der vereinigten Staaten.) Ta žena je tudi prepotovala slovenske, hrvaške, češke in gališke dežele, Dalmacijo, da spozna življenske razmere teh Slovanov v stari domovini.

Ker bo čitatelj, ki še niso bili v Ameriki, gotovo zanimalo, kako popisuje Amerikanka življenje naših ljudi v Ameriki, podam nekaj vsebine navedene knjige.

Prerogatelj knjige piše v uvodu:

Avstrijski slovanski izseljenci dajo 70% vseh slovanskih izseljencev. V desetletju 1889—90 do 1898—99 je Angležka na leto dajala 160,357 izseljencev v Ameriko, Italija 127,205, Nemčija 122,733, Avstrija 107,668. V desetletju 1899—1900 do 1908—09 pa dajo številke izseljencev iz Angležke na letnih 58,737 — iz Nemčije na okolo 20,000—25,000, Avstrija pa je pomnožila število na letnih 137,464 izseljencev, ki so po večjem Slovani, in potem pride Italija z letnimi 125,973 izseljenci. Torej je dala Avstrija v tem desetletju četrto vseh izseljencev v Ameriko. Nemčija je imela še leta 1881. 220,000 izseljencev, potem 100,000, zdaj jih daje le 20—25,000. Leta 1907. se je cenil od izseljencev domov v Avstrijo poslani denar na 303 milijone K. Najboljše skrbijo Italijani za izseljence. Oni imajo državne zavode, ki dajejo izseljencem v vsem potrebnem poduk in jim dajejo potrebno varstvo na potovanju ter skrbijo v Ameriki za njih boljše izhajanje. Pri nas v Avstriji imamo dva načrta postav v prilog izseljencem, ali oba še čakata in sicer že dolgo na rešitev. Greene Balch razločuje izseljenje avstrijskih Slovanov po času. Izseljenje do leta 1850, — od leta 1850 — 1880, in izseljenje od leta 1880 naprej. — Že v letu 1658. se nahajajo Čehi v Ameriki. Na nekem kupnem pismu iz leta 1679. se je našel križ nekega Alberta Sobrowski-ja v New Jersey-u. Do leta 1850. prihajajo le posamezniki; — največ so to nezadovoljneži, ki niso bili zadovoljni s fevdalizmom stare domovine, ali pa tudi taki, ki so hoteli kaj novega življenja dobiti. Na pismu, v katerem so se izjavile severne države neodvisne od Angležke, je podpisan tudi Čeh William Paca. Dosti je najti pripadnikov Husa — "moravskih bratov", "čeških bratov". To so reformiranci, katere je katolicizem izgnal iz stare domovine. O reformirancih sploh pišejo ameriški zgodovinarji, da gre njim pripisati zdajšnja velikost ameriškega gospodarstva. Ti so bili najpridnejši in najumnejši delavci; Francozki Hugonoti so bili kot izseljenci najomikanejši podjetniki. Največ je prišlo političnih nezadovoljnih iz Poljske, Koscusko in Pulaski sta bila v Ameriki. Poljaki so se radi udeleževali ameriških bojev za osvoboditve od Angležke. Avstrijski absolutizem je v 18. stoletju gнал dosti Poljakov in Čehov v Ameriko. V 19. stoletju pa je vleklo kalifornsko zlato. Dalmatince privabi to zlato v večjih množicah v 19. stoletju v Ameriko. Dalmatince je pa že prej dobiti kot mornarje in ribiče v Ameriki. V letih 1871—1880. je bilo 12,970 Poljakov, 38,838 Rusov; iz Madjarske 10,444, iz Cislajtanijske pa že 68,923 — slovanskih izseljencev v Ameriki. Prijatelj neke češke familije v Ameriki je posetil isto, ko je prišel tje. Našel jo je slabo spravljeno. Rekel je gospodarju, da so v stari domovini prešli boljše nastanjeni, kakor on; odgovoril mu je, da rajše tukaj v slabi bajti živi, kakor v palači pod avstr. vladami.

Slovani se v Ameriki radi med sabo družijo. Priročno jim je to nagnjenje, družijo jih pa tudi potreba, ker so tuji na novi zemlji. Ko so se izseljenci šli vozili v Ameriko na barkah z jadrji, so si na barki sami kuhali. Trpeli so dosti gladi, ker je potovanje trajalo dolgo in se ni vzelo dosti živca

s seboj. Včasih jih je le polovica prišla živih v Ameriko. Privlačna sila za izseljevanje je bila vedno tudi ta, da pišejo izseljenci domu v stare kraje ter vabijo druge k izselitvi. V prvih letih izseljevanja iz Avstrije so dajali Čehi največje število. Naselili so se po večjem v državi Wisconsin. Najboljše se živi v državi Wisconsin. V njej je dosti avstrijskih Slovanov in tudi dosti naših slovanskih rojakov. Tam je prijazno obnebje, dober kmetijski svet za manjše cene, svobodno šolstvo in vseučilišče. Tam obstoja najlepše enakost pred zakoni, svoboda verstev, nič zapora zaradi dolgov, omejena rubežem, pasivna volilna pravica. V Wisconsinu se priseljenca ne smatra za tujca. Ali sčasoma je bilo dobiti Čeha v vseh ameriških državah. Čehi imajo dosti svojega časopisja. Čehi so jako svobodoljubni tudi v Ameriki. S seboj ne prinesejo dosti, ali pridobivajo pa dosti, ker so pridni varčniki. Pernice spremljajo Čeha tudi na teh potovanjih. Prvi slovanski naseljenci so storiili kot kmetje veliko dela pri krčenju host ali prerij. Zgolj v pustinja so začeli kmetovati. Vsa gospodarska poslopja, hiše in pohištvo so si sami pripravljali. Čehinje so posebno pridne in varčne. Zdj se Čehi tudi nahajajo v zahodu, v Nebraski, Dakoti in Oklahomi. V New Yorku je naraslo v zdajšnjem desetletju število Čehov od 1487 na 8093 oseb. Čehi so se naseljevali po vsej Ameriki. Čehi so tudi fabrični delavci, v mestih krojači, čevljarji in ker so marljivi, so dostikrat žrtve izkoriščanja v manufakturah. Bojev za osvoboditve, ali proti državam, ki so se hotele vzdrževati sužnjost, so se udeleževali Čehi, Poljaki in Slovenci. V Lincoln-družbi strelcev so bili l. 1860. tudi Slovenci.

Poljaki se naseljujejo kakor Čehi in v istih krajih. Poljaki so pa dobri katoliki tudi v Ameriki. Kjer jih je količkar, zdajajo si svoje cerkev. V Poliniji je zidalo 360 družin cerkev, ki je stala 70,000 dolarjev. Poleg cerkve je župna šola, hiša za sirote. O Slovencih piše omenjena profesorica, da so Slovenci že stari izseljenci v Ameriko. Bilo je že gotovo v prejšnjih stoletjih vedno nekaj Slovencev v Ameriki, zdaj se jih šteje 100,000. Veliko je Slovencev v Ameriki, ki so se tam stalno naselili. V Chicagi in Iowi jih je dobiti že pred letom 1856. V Calumetu, Michigannu so Slovenci leta 1866. so ustanovili Slovenci največjo kmetijsko kolonijo v Brochway-u, Minnesoti. V Omaha so tudi. Okolo leta 1873. so se Slovenci v večjem številu v Jolietu naselili. Pisateljica omenja simpatično škola Barago. Ona ve, da je bil rojen na veleposestvu v Mali vasi pri Trebnjem na Dolenjskem. Studiral je pravo, učil se je več jezikov, stopil je potem v duhovski stan. Bil je misijonar v Ameriki med Indijanci v severno-zapadnih krajih Amerike. Leta 1829. je bil že delaven kot misijonar. 22 let je živel kot župnik, leta 1853. postal je škof, kar Baragi ni bilo po godu, ker je moral kot škof mirnejše živeti; njegov element pa je bilo najtrše delo. Deležal je v Michigannu, v Wisconsinu, v Minnesoti in Ontari-u. Na smučicah je mož 24 ur strel pri slabi hrani in v najhujši zimi. Umrli je Baraga leta 1868. v starosti 70 let. Spisal je Baraga več jezikoslovnih spisov in gramatik in besednjak indijansčine; najboljše knjige so te še danes glede tega jezika.

Dajle prihodnjič.

DOPISI.

Geba, Wyo.

Po dolgem molčanju, kakor v grobu pravičnega, se danes zopet oglašim. Zaradi dela ne bom pisal, ker še sami samo polovico časa delamo. Tukaj smo samo tri Slovenci. Imam pa nekaj bolj važnega in interesantnega za poročati. Javim vam, da sem ob praznikih obiskal hribovito Montano, seveda ne gore, ki so pokrite s snegom, ampak rodovitne in bogate doline in kraje, kjer se topi tista žlahtna tvarina, iz katere delajo vsemogočni dolar. East Helena je precejšnja slovenska naselbina, kjer sem se vstavil, toda samo nekaj časa, tako da nisem mogel obiskati vsih rojakov, dasi bi jih rad, in to pa zato, ker ravno ob poslovu starega leta in pozdravu novega je bilo malo prepozno,

ker kot svobodomislec nisem hotel nobenega buditi iz sladkih sanj pod krilom in predpasnikom matere rimokatoliške cerkve pred vzhodom v gnezdu v starem jablanu, ki se kumerno krivi liki starim vrbam ob žuburečem potoku. To gnezdo pa ni slavčkov, ker je preveliko; v takem gnezdu čepi le kaka šoja ali krokar, v katero semintam položi svoja jajca prebrisana kukavica. Tisto gnezdo je rimokat. cerkev, kjer je absolutni glavni črni gavran, kateremu uboga para nosi svoj težko prisluzeni denar, v tistem gnezdu semintam najdemo tudi ku koviče jajce, katerega mora verno ljudstvo valiti in hraniti na svoje stroške in na račun svoje mladine, katerim morajo prikrajševati hrano, ker kukavica, požrešen tič preveč zahteva. Toda to še ne bi bilo tako hudo, če bi se kukovica zadovoljila s hrano in s tem kar ji marljivi starej pri- našajo, ona hoče biti samovladar v tujem gnezdu in zato izpodriva ostale in jih na vse zadnje umori ali pa vrže iz gnezda. Katoliški far ni zadovoljen s tem, da ga verni dobro rede in polnijo žepe, on hoče vladati in zato pobija vse kar je napredno svobodomiselnost.

Krokarji in kukovice se jeze, da je v East Helena preveč naprednosti in svobodomiselnosti med mlajšim svetom in zato jo bo treba iztrebiti in ven pometati. — Jaz bi rad videl tisti dan, ko bode začeli trebiti. Rečem vam, da vam bo slaba pela, ker tu je že preveč napredne mladine in tako moram izjaviti s ponosom, da Vaša dopisovalka gospica Mary Strainer je naročena na Glas Svobode, Proletarca in poleg tega še nekaj angleških svobodomiselnih in delavskih listov. Pri naprednih ljudeh nisem nikjer videl tistih nazadnjaških eunji, ki preštampujejo iz sanjskih bukvi, iz Tisoč in ene noči, prinašajo pridige, katere pišejo največji lopovi in skrunitelji morale itd. Znamo nam je iz pod katerega grma pridejo krokarji napadi, znano nam je pod katero vejo visi strohnelo gnezdo, znano nam je, kje čepi sova, ki preži na nočno temo. —

Rojaki pograbite kamen in vržite v grm, prepodite krempelje, prepodite kukovico in sovo, oklenite se napredka in svobodomiselnosti ter socijalizma. Slovenci tu v Ameriki imamo dva lista in na ta dva lista bi moral biti vsak zaveden rojak-delavec naročen. Glas Svobode in Proletarec sta edina delavska lista in te bi moral vsak zaveden delavec podpirati in čitati. Tisti, ki čita ta dva lista hitro spozna koliko let je kukovica poglala svoja jajca v naša gnezda, koliko let so naši predniki garali za to črno roparsko druhal, postal bo zaveden, pridružil se delavskim organizacijam, vedel bo komu naj odda svoj glas ob času volitev. In tako bomo napredovali na organizacijskem, industrijelnem in duševnem polju. Stori bomo nekaj za človeštvo, odpravili bomo zajedne, in "mir ljudem na zemlji" bo zavladal proti volji tistih, ki ga sedaj oznanjajo, v resnici pa so to ovira miru in sprave. Verno ljudstvo, katerega mamijo z "mirom", nima miru. Ubogi, priletni stariši, ki nemirno čakajo svoje otroke, da se vrnejo iz zaduhlih, nevarnih rovov, grobov, da prinesejo par centov, krvavo zasluženih centov, ubogi otroci, ki morajo v prezgodni mladosti žrtvovati svoje nerazvite moči, kri in življenje, nimajo "miru", črna golazen pomaga kapitalizmu izkoriščati to ubogo rajo pod pretezo "mir ljudem na zemlji". In ti mati — rimsko katoliška cerkev — prodaja svoje verne in njihove otroke v sužnost kapitalu, namesto da bi jih osvobodila in rešila spon suženstva, namesto da bi rekla po vzgledu svojega ustanovitelja, pustite male k meni, jih pa prodajate v sužnost, jih učite pokorščine, jih odganjate od sebe. In ker mlajši svet uvideva, da ti nisi zaščitnica ubogih, zatiranih, lačnih, ampak si izdajica, ki za srebrnik stori vse, ti obrača hrbet. Zato pa nas nič mar, če nam da dober svet mladine ali priletni starček. Vsak dober svet upoštevajmo, ne glede od kod isti pride.

Zato zagrabimo metle, ki jih nam ponujata Glas Svobode in Proletarec in pometimo nesnago

izdajalsko, storimo po vzgledu Krista, ki je nesramne čifute naglal z bičem iz božjega hrama. Očistimo vero, očistimo hram, naša srea in bodimo pošteni s sami seboj in drugimi. In ko bo to storjeno, tedaj bo zavladal mir ljudem na zemlji. Naši starčki ne bodo trpeli pomanjkanje, naši otroci ne bodo žrtvovali zadnje kaplice krvi na oltarju Moloha, naše žene svobodno dihalo in postale proste pred sodkov, katere jim natvezuje dvomljiv spovednik. Mi, ki smo v stanu delati pa bomo šli z veseljem na delo in storili svojo dolžnost. J.L.P. & J.A.B., organizatorja.

Sublet, Wyo.

V št. 45 je bila povedana resnica v obraz nekemu grobarju iz hribovitga mesteca Sublet. Resnica nekaterim prav nič ne uga-ja, ker bode oči; kedar mačko za rep ščipneš, mijavka in praska. Tisti, kateremu je bila resnica povedana se hudeje in kremži, da ga je veselje gledati, kako se zvi-ja. Z vsa antipatijo jezo se je vrgel nad čitalničarje, kateri se mu pa le hudomušno smeje. Tem potom izražam svojo zahvalo vsem tistim vestnim rojakom čitalničarjem, kateri se ne bojijo z resnico na dan.

Tisti dopis, je res poučil nekaj napihnjencev, da se bodo drugič ravnali proti svojim bratom delavcem dostojnejše in pravilnejše, kot se spodobi. Dopis iz Subleta ima dvojen pomen. Prvič Mr. Shotinspector se bo gotovo poboljšal, drugič Glas Svobode dobi sigurno, ako še ni nekaj novih naročnikov, ker se zares vsakemu dopade, da se list ni vstrašil obelodaniti, kar bi že zdavnaj moralo biti in so drugi listi zavrnili. Omenjeni zares ni drugega primka zaslužil kot "grobar slovenskega delavca".

Resnicoljub.

ZASTONJ — Darilo vredno \$1.00 zastonj. Pošljite deset (10) imen in naslovov in deset centov na P. O. Box 12 Uptown-Pittsburgh, Pa.

ŠESTKVORTOV LIKERJA \$1.00

Tu predstavljamo naš fini liker; mi bomo plačali vse pristojbine "ZANOLIA" za šest kvortov likerja \$1.00 vaša lastna izbira. Kaj rabite — rum, bourbon, slivovko, konjak itd.?

PRIHRANI SI TRGOVČEV DOBIČEK

Mi ti pokažemo kako. Smo večji distiliranja in vemo, kako se dela do-mači liker, in po naši metodi prihraniš 50 prc.; rabiti moraš "ZANOL." V dveh minutah je delo z "ZANOL-OM" narejeno. Likerji, narejeni z "ZANOL-OM" so čisti in finega okusa. Dobili zlato kolajno na Columbian razstavi. Na tisoče odjemalcev. Garantiran pod zakoni "Pure Food Laws" U. S. Serijalna št. 22115-A

SKUŠAJ KVORT WHISKEY-PROSTO Naročite kvort whiskey na naše stroške, in če ni v vaše dovoljstvo, se vam denar vrne.

ŠEST KVORTOV WHISKEY \$1.00 in stem vse pristojbine plačane. Dva najst polnih kvortov \$1.50, 24 kvortov \$2.80. **PROSTO**—naša knjižica "Skrivnost in zgodovina, kako se naredi dober liker doma", se pošlje prostu vsakomur, ki nam pošlje svoj naslov.

UNIVERSAL IMPORT CO. 4972 Universal Bldg., Cincinnati, O.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR

za leto 1913.

je izšel ter je dobiti za 30 ct. s poštino vred. — Koledar je obsežen in ima več slik ter mnogo zanimivosti. Dobite je pri

SLOVENIC PUBL. CO.

82 Cortlandt St., New York.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

BERNARDOVA VINARNA

in veletrgovina

S Californijskimi in Importiranimi vini, žganjem in likeri se nahaja na

1903 Blue Island ave. — Tel. Canal 842

Imamo samo čista prirodna vina.

Specijaliteta: **Mr. Blanche Champagne.**

Razpošiljamo na vse dele Združenih držav in same proti predplači z naročilom. Pišite po cenik. Vsa pisma naslovite na

JOS. BERNARD,

1903 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Možje ozdravljeni v 5 dneh

VARICOCELE HYDROCELE BREZ NOŽA IN BOLEČIN.

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Structuri; dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčno nezmožnost, vodenico in boleznitličoših se možkih. Pridite k nam vsi, ki ste se nevespe o zdravlili p i drugih zdravnikih. Moja 15 letna praksa vam je na razpolago in jamči popolno ozdravljenje. Govorimo v vseh jezikih.

Ozdravim pozitivno želedec, pljuča, ledice in neprilike v jetrih. (Za neuspešno zdravljenje ni treba plačati.)

TAJNE MOŠKE BOLEZNI
GUBA NAGONA, BOLEZ-
ZIV LEDICAH IN JETRIH
zdravim hitro za stalno
in tajno. Živčene ome-
moglosti, slabost, na-
por, zastrupljenje in
zguba vode.

PLJUČA
naduho, Bronchitis, srč-
ne bolezni in pljučne
zdravim po moji najno-
vejši metodi.

Nasvet zastoni.

SPECIALIST ZA MOŠKE IN ŽENSKA.

ZASTRUPLJENJE KRV
In vseh drugih kožnih
bolezni, kakor prišče,
lucije, onemoglost itd.

ŽENSKA BOLEZNI
beli tok, bolečine v oza-
ture, garje, otekline,
podju in druge organ-
ske bolezni zdravim za
stalno.

Preiskovanje zastoni.

DR. ZINS, 183 N. Clark St. Chicago
med Randolph & Lake
Odprto od 8 zjutraj do 8 zvečer. Ob nedeljah od 8 zjut. do 4 pop.

Pilsen Auditorium

Restavracija in Bufé

JOS. FALTA, lastnik

1657-61 Blue Island Ave., Chicago.

Največje dvorane na zapadni strani Chicago.

Importiran Pilsner, Anheuser-Bush, Michelob in Pilsner-Beck's.
čepu. Importirana vina in cigare.

TELEFON CANAL 4250.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mo-
goče še popolnoma zdrave zobe?
Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-
brom, kar ti za vselej dobro in po
najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 2127.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

Hranidanes

Imel boš jutri!

Prični še to večer!

44 polletno izplačevanje obresti na hranilnih vlogah. Obresti bodo kreditirane 1. januarja, in bodo izplačljive ali pa pripisane glavnici gori omenjenega dne.

Nove hranilne vloge, ki pridejo do 15. januarja nesejo obresti od 1. januarja naprej.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v sobotah večer ob 6 do 8 ure. — Gotovina nad pol milijona.